AARHUS UNIVERSITET

"Det er problematisk, at nærheden går fløjten ..."

Læs om en VIP'ers virkelighed i den nye AU-struktur på side 5

WWW.AU.DK/UNIVERS

UNIvers

#09

29. august 2011

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FORSKNING ■ TEMA: STUDIESTART ■ DEBAT ■ OG MEGET MERE ...

> Russernes indmarch

I disse uger starter tusindvis af unge et nyt liv som studerende på Aarhus Universitet. Denne første udgave af **UNI**vers, Aarhus Universitets avis til studerende og ansatte, vil have særligt fokus på studiestart.

LÆS MERE PÅ SIDE 10-16

Foto: Roar Lava Paaske

Nyt forslag skal styrke inddragelsen

Vi går så langt, som loven tillader, siger både rektor og medarbejdere om det forslag til akademiske råd, der er i høring lige nu.

Af Kristian Serge Skov-Larsen og Bjørg Tulinius

ksl@adm.au.dk / btu@adm.au.dk

Hvordan inddrager man medarbejderne på en arbejdsplads, der har regler om en stærk topledelse bøjet i universitetslovens neon?

Det spørgsmål stillede universitetsledelsen i foråret til en arbejdsgruppe med forskere, administrative medarbejdere og studerende fra hele universitetet.

Deres svar – et oplæg til ny struktur for Aarhus Universitets fremtidige organer for inddragelse og medbestemmelse – er lige nu i høring på hovedområderne. Som noget nyt foreslår arbejdsgruppen faste inddragende organer på alle universitetets niveauer. Alle institutter skal have et institutforum, alle hovedområder skal have et akademisk råd, hvis valgte formænd udgør en enhed, som mødes direkte med universitetsledelsen.

Årshjul skal inddrage

– Vi er selvfølgelig mange, der allerhelst så en helt ny universitetslov, hvor medarbejderne har reel beslutningskompetence. Men med det her forslag sikrer vi, at de ansatte i hvert fald bliver hørt og får mulighed for at få indflydelse på beslutninger på alle niveauer, før beslutningerne er taget, siger lektor Søren Pold, der har været medlem af arbejdsgruppen. Ifølge ham er det en vigtig anbefaling i forslaget, at der udarbejdes et årshjul og en mødeplan, så man er sikker på, at for eksempel budgetter, strategier og ansættelser bliver drøftet rettidigt i de kommende udvalg.

Alle trak samme vej

Professor Klaus Mølmer var næstformand i arbejdsgruppen, og han betegner arbejdsprocessen som overvejende konstruktiv.

– Det har ikke været sådan, at universitetsledelsen har trukket i retning af så lidt medarbejderindflydelse som muligt, mens forskerne har trukket den anden vej. Det er mit indtryk, at vi alle sammen har været enige om at inddrage medarbejderne så meget som muligt, med det forbehold at ministeriet også skal kunne godkende universitetets vedtægt, når den engang bliver færdig, siger han. Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen mener også, at det nye forslag sikrer større indflydelse for medarbejderne, end de har i dag.

– I virkeligheden så jeg gerne en så minimal universitetslov som muligt, så vi selv kunne bestemme, hvordan vi vil indrette os her på universitetet. Men inden for loven har vi til hensigt at gå så langt, som vi kan, så Aarhus Universitet kan have så stor styrke som muligt, og så der ledes på baggrund af de bedste og mest konstruktive faglige råd, vi kan få, siger han. ■

LÆS FORSLAGET TIL DE FREMTIDIGE AKADEMISKE RÅD PÅ **AU.DK/UNIVERS**

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER

NEWS IN ENGLISH
MEET ANNE LANGER, WHO HELPS OUT INTERNATIONAL STUDENTS AND STAFF WITH THEIR NEW LIFE IN AARHUS.
READ MORE > PAGE 2

MINDRE KONTAKT
DEN NYE INDRETNING AF ADMINISTRATIONEN PÅVIRKER OGSÅ DET VIDENSKABELIGE PERSONALE.
LÆS MERE > SIDE 5

SKYLD
"SURVIVOR'S GUILT" BETYDER, AT DET IKKE ALTID ER NEMT AT OVERLEVE EN LIVSTRUENDE SITUATION.
LÆS MERE > SIDE 6

REKTOR OM FU-KRITIK
LAURITZ B. HOLM-NIELSEN KOMMENTERER PÅ SOMMERENS KRITIK AF DEN FAGLIGE UDVIKLINGSPROCES.
LÆS MERE > SIDE 3

Foto: Roar Lava Paaske

From a previous event in University International Club

University International Club?

The University International Club invites all international staff and their spouses to a new programme of events. The club offers you the chance to start a new network and meet other international staff members and/or their spouses, as well as some Danes. The UIC has been helping newcomers to Aarhus University to settle in since 1998 and provides information about Denmark, as well as local information about the city and Aarhus University. You can find the autumn programme on the UIC website **au.dk/uic**

Aarhus University moves up the ranking list

Aarhus University has moved 12 places up the Shanghai ranking list of the best universities in the world, and is now number 86 in the list (number 28 in Europe). This is one of the best improvements of any of the other universities in the list this year.

The promotion is due to the fact that in recent years researchers at Aarhus University have published more articles in academic journals, and to the fact that Dale T. Mortensen from the School of Economics and Management was awarded the Nobel Prize in Economics in 2010.

Help is close at hand

INTERNATIONAL CENTRE Whenever you move to another country you always have to fill in some paperwork and find answers to a great number of practical questions. Anne Langer, the international coordinator at Aarhus University, helps international researchers to find their feet in Denmark.

By Ida Hammerich Nielson
ihn@adm.au.dk

What do I do if there are any problems with my residence permit? Will my spouse be able to get a job in Denmark too? Where can I go to learn Danish, and what about health insurance? There are always plenty of questions when international researchers arrive in Denmark to work at Aarhus University. But the university's international coordinator Anne Langer, based at the International Centre, is ready to lend a helping hand. Her most important task is to solve all the practical problems that arise, enabling the researchers to focus on the reason for their stay in Aarhus: their research.

"We work closely alongside the municipality, the tax authorities, the Danish Immigration Service and other bodies so we can give our international researchers the best possible start in Aarhus," she says.

Anne Langer only meets some of the international researchers in Aarhus, because their first point of contact is the department at which they work. Their department gives them a letter of introduction from the International Centre, explaining what kind of help the centre can offer.

Cultural differences

"Some researchers contact us immediately, while others don't need any help. One of the factors in this connection is any cultural differences involved. Germans are very like Danes in many ways, so they tend to work things out for themselves and we rarely meet them. Other nationalities like the Americans are used to a high level of service and may need more help to find their feet in Aarhus," explains Anne Langer.

> *"We work closely alongside the municipality, the tax authorities, the Danish Immigration Service and other bodies so we can give our international researchers the best possible start in Aarhus.*
>
> Anne Langer, international coordinator

Cultural differences constitute one of the major challenges when international researchers first set foot on Danish soil. This is because there are great differences in the way in which universities in different countries receive their international researchers. So one of Anne Langer's biggest jobs involves making sure that new arrivals know what to expect when they get to Denmark.

"Before our researchers arrive in Denmark we inform them of exactly what kind of service they can expect. This is to prevent them from imagining that we'll be picking them up at the airport, or that we will automatically find a job for their spouse – services which the universities in some countries do provide. We can't avoid the occasional misunderstanding, but we do try hard to avoid any confusion," she says.

Danes tend to be a bit reserved

In general the international researchers are very pleased with the facilities and working environment at Aarhus University, reports Anne Langer, with the PhD structure in Aarhus being particularly popular. In many countries PhD scholars are treated like apprentices, but in Denmark they are regarded as being on a par with other researchers and are paid a salary like other staff. However, doing research in Denmark does present some challenges: several surveys have shown that the biggest challenges are learning the language, getting to know some Danes, and gaining a social network.

"We Danes do tend to be a bit reserved. We are very co-operative when people contact us, but we keep our private lives to ourselves. In other countries – the US, for instance – colleagues also tend to become friends. Researchers invite their colleagues home to meet their families and spend time together after work. This is actually pretty rare in Denmark – we tend to draw a clear distinction between our friends and our colleagues. So we are often perceived as a self-contained nation, and other cultures sometimes find this hard to understand," says Anne Langer.

As a result, the International Centre is involved in a number of initiatives aimed at helping Danish and international PhD scholars and researchers to mix a bit more (after work meetings, PhD cafés, network groups). Anne Langer is delighted that Dale's Café has proved so popular among both Danish and international staff:

"The café is normally buzzing with life!" ■

Foto: Lars Kruse

International coordinator Anne Langer helps international researchers and PhD scholars to find their feet in Denmark. Dale's Café in the International Centre is a great place to meet people.

!

NEED ANY HELP?

Are you an international PhD scholar or researcher in need of help to solve practical problems in connection with your stay in Denmark? Contact Anne Langer at apl@adm.au.dk

UNIvers

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: **15034**
i perioden 1. juli 2009-30. juni 2010

Den nyeste udgave af **UNI**vers kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 13. september.
Deadline for indlæg 5. september kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1445
8000 Aarhus C
T: 8942 2334
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjørg Tulinius
Ansv. redaktør
T: 8942 2449
E: btu@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480
E: ksl@adm.au.dk

Gunver Lystbæk Vestergård
Journalist
T: 8942 6791
E: glv@adm.au.dk

Peter Nicolaisen
Journalistpraktikant
T: 8942 2487
E: pn@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost
Studenterskribent
M: 2567 0547
E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard
Studenterskribent
M: 2462 2860
E: shy@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Roar Lava Paaske
Fotografelev
T: 8942 2347
E: rlp@adm.au.dk

Nikolai Lander
Grafisk designer
M: 2093 2682
E: nl@adm.au.dk

Nis Gersbøll
Multimediedesigner
M: 2299 6955
E: nge@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugson
Grafiker
T: 8948 6541
E: hrg@adm.au.dk

Informationsmøde om ERC Grants

På et informationsmøde i Aarhus kan forskere høre mere om de mere end 56 milliarder, som ERC frem til 2013 uddeler til såkaldt "frontier research". Pengene uddeles i form af både Starting Grants til yngre forskere og Advanced Grants til mere erfarne forskere.
ERC-informationsmødet i Aarhus finder sted torsdag den 8. september kl. 12.30-16.00 og arrangeres af EuroCenter i samarbejde med Forskningsstøtteenheden og Aarhus Universitetshospital. Deltagelse er gratis, men tilmelding er nødvendig og skal ske senest den 1. september via e-mail til: **tilmelding-ec@fi.dk**

Dagbogsskrivning mindsker stress hos barnløse

Resultater peger på, at dagbogsskrivning hos barnløse i fertilitetsbehandling kan være en god metode til at mindske stress i forbindelse med barnløshed og behandling heraf. I et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Sundhedspsykologisk Forskningsenhed og Fertilitetsklinikken på Aarhus Universitetshospital (Skejby) er der lavet en pilotundersøgelse om den effekt, dagbogsskrivning har på stress hos barnløse par i fertilitetsbehandling. Det er forskere ved Psykologisk Institut, der har lavet undersøgelsen.

Foto: Roar Lava Paaske

Fra proces til virkelighed

FAGLIG UDVIKLING Nu er vi Aarhus Universitet. De store formelle forandringer er slut, og bolden ligger hos de enkelte institutter, siger rektor Lauritz B. Holm-Nielsen, der samtidig kommenterer på den kritik af ledelsesstrukturen, som hen over sommeren er blevet rejst af flere AU-forskere.

Af Bjørg Tulinius
btu@adm.au.dk

Sommerferien er slut.
Alle medarbejdere er mødt ind til en ny struktur. Og for nogle er arbejdsopgaverne og måske også stedet helt nyt.

For rektor Lauritz B. Holm-Nielsen er det vigtigt at få sagt, at august og efterår også betyder slutsignalet for de overordnede forandringer på universitetet. Nu er det op til de faglige miljøer at finde ud af, hvordan de vil indrette sig i praksis.

– Nu skal forandringerne implementeres i de lokale miljøer, og det håber jeg, at alle medarbejdere vil tage del i, siger rektor.

Lauritz B. Holm-Nielsen understreger, at der ikke ligger nogen fast skabelon fra universitetsledelsens side for eksempelvis institutternes interne organisering, og han vil gerne slå fast, at "plejer er død."

– Jeg synes, alle skal benytte sig af den mulighed, vi selv har skabt, for at tænke ud af boksen i forhold til tidligere. Der venter masser af spændende faglige diskussioner om for eksempel forskning og uddannelse, men også om hvilke succeskriterier det enkelte institut eller fagområde vil stille op for sig selv. – Hvilken retning vil man følge? Hvor vil man hen? Hvilke fagmiljøer vil man sammenligne sig med? siger rektor.

Svar på kritikken

De store forandringer på Aarhus Universitet har i løbet af sommeren også givet anledning til en del kritik.

I flere debatindlæg i de landsdækkende medier har AU-forskere beskrevet, hvordan de oplever, at magten centraliseres på universitetet, og at både studerende og medarbejdere får mindre og mindre indflydelse. Under overskriften "Enevælde, propaganda, bureaukrati..." havde professor i matematik Bent Ørsted en kronik i Politiken den 6. august, hvor han blandt andet skriver, at al magt koncentreres hos rektor, "der nu er som en kaptajn som CEO i et vældigt forretningsforehavende."

– Det er rigtigt, at den formelle magt er koncentreret – og er blevet det endnu mere med den nye universitetslov. Men det gælder ikke den reelle magt, lyder Lauritz B. Holm-Nielsens kommentar til kritikken. Han er dog enig i, at det giver god mening at diskutere universitetsloven, men er ikke i tvivl om, at der skal være en "kaptajn" og en central beslutningstager på et så stort foretagende som et universitet.

– Hvis vi skal blive i skibsmetaforen, så er et skib jo afhængigt af hele besætningen, men ligegyldig hvor demokratisk, det hele så end foregår, så er der i sidste ende én, der skal træffe de afgørende beslutninger eller udstikke en kurs.

Foto: Jesper Rais

Der blev lyttet, da Fremtidens Aarhus Universitet blev præsenteret den 9. marts. Nu ligger initiativet i de faglige miljøer, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Sådan var det også under den første styrelseslov, hvor jeg var valgt som dekan. På Aarhus Universitet er det universitetsledelsens opgave at sikre rammerne og de helt afgørende frihedsrettigheder for universitetets medarbejdere og de vigtigste opgaver: forskning, uddannelse, talentudvikling og videnudveksling med hele samfundet. Ledelsens betydelige eksterne opgaver i den forbindelse undervurderes måske, når fokus vendes indad, men ledelsen blander sig ikke i det faglige. I de faglige miljøer ligger den reelle magt, og sådan har det for mig at se altid været, ligegyldig hvilken universitetslov der har været gældende, siger rektor og tilføjer, at der i de 46 år, der er gået, siden han selv for første gang blev valgt til studenterrådet på AU, har været vidt forskellige lovmæssige rammer, men at det altid har været relativt få nøglepersoner, der har været afgørende for udviklingen såvel fagligt som institutionelt. ■

Stor interesse for AU's årsfest

Interessen for at deltage i årsfesten på Aarhus Universitet har været overvældende. Da der er over 3000 tilmeldte, står der i første omgang godt 600 medarbejdere på ventelisten til aftenarrangementet i Musikhuset.
Alle tilmeldte medarbejdere vil i slutningen af uge 35 få besked, om de er på ventelisten – eller om de allerede har fået billet. Årsfesten vil igen i år blive afholdt i både Store Sal og Symfonisk Sal i Musikhuset.

Årsfesten markerer grundlæggelsen af universitetet den 11. september 1928. Ud over medarbejdere fejres dagen traditionen tro sammen med universitetets samarbejdspartnere i den offentlige og private sektor, fondsrepræsentanter og andre, der støtter Aarhus Universitet.

Foto: Martin Gravgaard

Fremtidens atleter er også dopede

Foto: Kerstin Joensson

Den internationale cykelsport har i det sidste årti været rystet af en række store dopingskandaler.
Et eksempel er italienske Riccardo Riccò, som i 2008-udgaven af Tour de France blev testet positiv for et middel mod blodmangel og fik 2 års karantæne.

FORSKNING Sportsverdenen er domineret af politiske og økonomiske interesser. Så længe det er et faktum, vil atleter fortsætte med at sprøjte illegale stoffer i deres blodårer.

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

I 1999 blev det verdensomspændende antidopingagentur, WADA, til. Organisationen blev fostret af dopingskandalen i det forrige års Tour de France, hvor en ansat på Festina-holdet blev taget med massive mængder doping på sig. WADA sigter efter en dopingfri elitesportskultur, men det mål bliver svært at nå ifølge manden bag flere bøger om doping, professor John Hoberman fra University of Texas.

– WADA er i en umulig position. De forsøger at regulere eliteidrætsudøvere på globalt plan for 26 millioner dollars om året. Det er ikke nok. Men det er faktisk ikke det største problem. Den største udfordring er, at elitesportsverdenen er for meget ude af kontrol til, at nogen kan regulere den, siger John Hoberman, der for nylig deltog ved en antidopingkonference på Aarhus Universitet.

Økonomi og politik presser kanylen

Der er en stærk forbindelse mellem elitesport og politik anno 2011. Det medvirker til, at atleterne udsættes for et pres fra politisk side om at levere resultater. Ifølge John Hoberman skyldes det politiske engagement i eliteidræt, at politikere gerne vil kædes sammen med sportslig succes.

– Politikere verden over antager, at deres politiske karrierer vil drage fordel af at blive associeret med succesfulde internationale atleter. Det gør diktatorer såvel som de demokratisk valgte ledere. Hvis landsholdet vinder VM i fodbold, er antagelsen, rigtig eller forkert, at det vil give en politisk fordel for den regering, der sættes i forbindelse med holdet. Det er vist aldrig blevet bevist, men sådan er antagelsen, siger John Hoberman, der fremhæver det gamle Østtyskland som et typisk eksempel på en stærk tilknytning mellem politik og sport.

Virksomhederne spiller også en hovedrolle på den sportslige scene i dag. Det gør de i særdeleshed i kraft af sponsorater, mener John Hoberman, der har en baggrund som historiker.

– Sport er en multimilliardindustri. Den olympiske bevægelse er til dels et reklamebureau. Tænd for enhver fodboldkamp, og der er reklamebannere rundt om hele banen. Der er et gensidigt gavnligt forhold mellem virksomhedsverdenen og sportsverdenen. Sportsverdenen er faktisk blevet en del af virksomhedsverdenen, siger den amerikanske professor.

Det er primært de stærke kommercielle og politiske kræfter, der gør det svært for John Hoberman at forestille sig en ren eliteidræt for fremtiden.

– Så længe, der er stærke incitamenter til at praktisere doping, er der bred enighed om, at doping i sportsverdenen vil fortsætte.

Dopingønsket har altid været der

Det er nærliggende at tro, at de mange dopingtilfælde i de senere år skyldes en dalende moralsk bevidsthed blandt atleterne. Men den forklaring holder ikke i John Hobermans optik.

– Eliteatleter var mindre dopede, før der var effektive dopingstoffer. Men det skyldes snarere dårlige stoffer end et manglende ønske om at dope sig. Det ved vi, fordi mange af dem forsøgte. De havde værdiløse stoffer, men de havde den samme ambition. Det er ikke noget, der er almenkendt. Brugen af doping er forøget, fordi tilgængeligheden til effektive dopingmidler er forøget eksponentielt.

De virkningsfulde stoffer, som John Hoberman refererer til, har haft deres storhedstid i sidste halvdel af det 20. århundrede. Amfetaminen indtog cykelsporten i 50'erne, de anabole steroider blev fast inventar i omklædningsrummene i 60'ernes træningscentre, mens opdagelsen af EPO omkring 1990 formentlig har ændret cykelsporten for bestandig.

Ingen perfekt løsning

John Hoberman ser meget sort på muligheden for at udrydde doping i eliteidræt. Han kan ikke forestille sig, at der findes en kur mod brugen af doping.

– Et alternativ ville være at give op over for doping, men det er jeg ikke fortaler for. Jeg har ingen perfekt løsning. Jeg tror simpelthen ikke, at der findes en. Det er en uløselig situation. Det er umuligt, fordi incitamenterne for at skabe vindere er så stærke, at modsatrettede kræfter såsom WADA ikke har en chance for at nå deres mål. Man skulle reformere hele politiske kulturer i et utal af lande for at tage presset af landenes eliteatleter i håb om at overbevise dem om, at de ikke behøver at dope sig for at vinde.

Den amerikanske professor kan dog muligvis ane et glimt af lysere tider forude. Det skyldes til dels cykelsportens indførsel af det biologiske pas, som er en medicinsk profil på hver rytter og dennes aflagte dopingprøver. Et andet håb er, at der vil ske en mentalitetsændring blandt eliteatleter.

– Det store spørgsmål er, om professionelle atleter vil påtage sig en ny tankegang. Vil de afvise at bruge doping, som en lille gruppe af britiske cykelryttere er begyndt på? Den mulige konsekvens ved at afstå fra at bruge doping er at begrænse sig selv til at "tabe". Det vil formentlig være folk på doping, der vil vinde, men her bliver man nødt til at sige: "Jeg har grunde til at være atlet, der overgår behovet for at vinde ved hjælp af doping." Det er den skelsættende pointe. Håbet kunne være at få eliteatleter i dopingpåvirkede sportsgrene til at sige sådan. Så kunne disse atleter sætte en ny standard. ■

Foto: Roar Lava Paaske

Professor John Hoberman fra University of Texas mener, at doping i sportsverdenen vil fortsætte, så længe det giver gevinst.

Foto: Lars Kruse

Peter Holm-Nielsen, lektor på Institut for Biomedicin, er begyndt at mærke, at TAP'erne flytter ud af hans institut. Lige nu bruger han en del tid på praktiske og administrative problemer.

Personlig kontakt er guld værd

NY STRUKTUR Det er ikke kun TAP'erne, der er berørt af den nye administrative struktur. Også VIP'erne begynder at mærke, at det administrative personale flytter rundt. Lektor frygter, at den personlige kontakt går tabt.

Af Ida Hammerich Nielson
ihn@adm.au.dk

-Vi har hidtil haft en kyndig it-medarbejder her i huset, som stod for både programmeringsopgaver og indkøb. Nu ved jeg ikke længere, hvor jeg skal henvende mig, hvis der for eksempel skal indkøbes en ny printer. Vi får det sikkert at vide på et tidspunkt, vi får sikkert et telefonnummer, vi kan ringe til, men det er stadig frustrerende. Lige nu bruger jeg en del tid på praktiske og administrative problemer, som TAP'ere er både bedre og hurtigere til at klare, siger Peter Holm-Nielsen, lektor på Institut for Biomedicin og tillidsrepræsentant for lægerne på Health.

VIP'erne kan mærke, at de administrative medarbejdere på institutterne så småt er begyndt at flytte ud i de administrative centre, og de er spændt på, hvad der vil ske, når de lokale blæksprutter bliver til specialiserede medarbejdere i et administrativt center.

Peter Holm-Nielsen understreger, at det stadig er for tidligt at sige noget om det endelige resultat af omstruktureringerne, men han frygter, det bliver mere besværligt end før.

- Det er problematisk, at nærheden går fløjten. Når man kender en person og sidder tæt på vedkommende, så er der nogle ting, man ikke behøver forklare, fordi man intuitivt ved, hvad den anden mener. Jeg kan godt frygte, at det kræver mere forklaring frem og tilbage, når flere ting skal klares over telefonen med medarbejdere i et administrativt center, siger han.

Kaos omkring studiestart

En anden helt central bekymring for mange VIP'er drejer sig om kontakten til de studerende. På Institut for Biomedicin sidder der undervisningskyndige TAP'er, og Peter Holm-Nielsen ved endnu ikke, om de flytter ud i et center, eller om de bliver siddende. Han håber det sidste.

- Det er helt centralt, at der ude på institutterne sidder undervisningskyndige administrative medarbejdere. Ellers kan jeg frygte, at det ender ret kaotisk, især i første studieår eller omkring studiestart, hvor de studerende har masser af spørgsmål. Hvis der ikke er medarbejdere, de kan spørge, hvor går de så hen? De tager det nærmeste kontor, og det er her, siger Peter Holm-Nielsen og kigger rundt på sit kontor, der ligger lige ud til de studerendes fællesarealer.

> *Jeg kan godt frygte, at det kræver mere forklaring frem og tilbage, når flere ting skal klares over telefonen med medarbejdere i et administrativt center.*
>
> Peter Holm-Nielsen,
> lektor på Institut for Biomedicin

Det vigtigste er dog tilrettelæggelsen af undervisningen.

Det kræver en hel del at administrere undervisning af de 500 studerende, instituttet har, og der skal ikke ret meget sand i systemet, før det begynder at knase, forklarer Peter Holm-Nielsen. Ifølge lektoren er det her afgørende med en personlig viden om det pågældende sted:

- Bare sådan en ting som at bestille et undervisningslokale kræver, at medarbejderen kender rytmen på stedet og ved, hvilke kort man har at spille med. Der er brug for et lokalkendskab, som, jeg godt kan frygte, går tabt ude i centrene, siger han.

Fra generalister til specialister

TAP'erne har forskellige holdninger til den nye struktur: Nogle ser det som en spændende udfordring, andre er frustrerede. Aase Pedersen, fællestillidsrepræsentant for TAP'erne, har talt med flere TAP'er, som ikke føler, deres kompetencer bliver tilgodeset. Det gælder især de administrative medarbejdere, der før var generalister, men som nu skal til at være specialister.

- Mange har søgt det job, de havde, fordi det netop var et alsidigt job med tæt kontakt til forskerne. De har opbygget brede kompetencer gennem årene, og nu frygter de samlebåndsagtige tilstande, hvor de kun skal sidde og lave én ting, siger hun.

Hun understreger samtidig, at det stadig er for tidligt at sige, om der er grund til bekymring hos de frustrerede TAP'er.

- Når medarbejderne først kommer i gang med det nye job, viser det sig ofte, at de bliver glade for det. ■

Skylden over at leve

PSYKOLOGI Mediestormen efter Utøya er ved at lægge sig, men først nu begynder det psykiske efterspil for de overlevende. Mange vil føle sig overmandet af et virvar af tanker, og ud af dem kan en skyldfølelse gro frem: Hvorfor lever jeg, mens andre døde? I psykologien kendt som "survivor's guilt".

Foto: Scanpix

Nogle vil føle en eufori over at være i live efter at have overlevet en traumatiserende begivenhed som massakren på Utøya. Andre vil overmandes af skyldfølelse. Begge dog naturlige psykiske efterreaktioner.

Af Gunver Lystbæk Vestergård
glv@adm.au.dk

I årene efter befrielsen af nazisternes KZ-lejre opstod en bølge af selvmord blandt de overlevende. Psykiatere og psykologer var i vildrede. Kun få selvmord var rapporteret fra lejrene, så hvorfor nu, efter de mirakuløst havde overlevet de mest dehumaniserende pinsler? Forklaringen blev i løbet af 1960'erne omtalt som fænomenet "survivor's guilt". Skyldfølelsen over at have overlevet frem for andre eller ikke føle, at man i tilstrækkelig grad havde ydet hjælp eller modstand. Sådanne destruktive tanker kan føre til angst, depression og i ekstreme tilfælde selvmord.

"Survivor's guilt" var også hyppig blandt vietnamkrigsveteraner, ligesom det er observeret hos overlevende efter terrorangreb og masseskyderier. Faktisk kan enhver, der har gennemlevet en traumatiserende oplevelse, blive ramt – således også de unge fra Utøya. Men som med andre psykologiske efterreaktioner, viser symptomerne sig først omkring en måned eller længere tid efter selve oplevelsen. Indtil da er man i en form for choktilstand.

Først senere når traumet skal flettes ind i ens selvforståelse og livshistorie, så hverdagen kan fortsætte, melder en række refleksive tanker om katastrofen sig.

Høje forventninger giver skyld

– I traumelitteraturen taler man om, at ens selvforståelse før og efter traumet skal bindes sammen. Vi har alle nogle fundamentale forestillinger om, hvordan vi er, og dem kan der blive rokket ved, når en så voldsom oplevelse som den på Utøya indtræffer. Man kan have nogle forventninger om, hvordan man ville reagere i en sådan krise, men i situationen handlede man måske anderledes, siger adjunkt i psykologi ved Aarhus Universitet Helle Spindler, der arbejder med psykotraumatologi – hvordan psyken påvirkes af et traume.

Disse tanker kan føre ind i en destruktiv spiral, og så starter skyldfølelsen. Hvorfor lå jeg bare og gemte mig bag en busk, mens min sårede ven skreg på hjælp? Hvorfor tog jeg med i redningsbåden, mens hende bagved var mere afkræftet? Hvorfor gjorde jeg ikke mere for at hjælpe? Og endnu værre: Hvorfor overlevede ubetydelige jeg, når fremtidens helte døde omkring mig?

Man kan ikke få selvbilledet fra før katastrofen til at hænge sammen med den overlever, der står tilbage.

Et kendt eksempel – og et af de

> *Det gælder om at acceptere, at man har sådanne tanker, men samtidig, at man ikke kunne have handlet anderledes i den aktuelle situation.*
>
> Helle Spindler, psykolog

første – er den italienske forfatter Primo Levi, fange i Auschwitz. Han skrev engang: "De værste overlevede, de bedste døde." Med det mente han, at dem, der delte brødet, hjalp de lidende eller modsatte sig SS-officererne, døde, mens de egoistiske overlevede. Der er stadig mystik omkring, hvor vidt Primo Levis død var en ulykke eller selvmord.

Graden af ekstremitet er selvfølgelig forskellig fra Auschwitz til Utøya, men tankemønstrene kan alligevel være nogle af de samme: at man overlevede på bekostning af en mere heltemodig person.

For eksempel har vi fra Utøya hørt om danske Hanne Anette Balch Fjalestad, der brugte sig selv som et menneskeligt skjold. Sådanne historier kan få nogle til at spekulere i, om de skulle have risikeret livet for at redde andre.

Uanset graden af skyldfølelsen er den dog irrationel og selvdestruktiv.

– Det gælder om at acceptere, at man har sådanne tanker, men samtidig, at man ikke kunne have handlet anderledes i den aktuelle situation. Alle gør deres bedste, og ingen kan klandres for at have ydet for lidt, siger Helle Spindler, der peger på, at skyldfølelsen kan være særlig svær at slippe af med, fordi oplevelser af utilstrækkelighed ikke er nemme at dele.

Ud af tankespiralen

Der er bare ikke nogen anden vej. Kuren mod en ond tankespiral går gennem italesættelse. Enten med de nærmeste eller en professionel.

Men en person alvorligt ramt af "survivor's guilt" eller andre efterreaktioner har sjældent overskud til selv at søge hjælp, og derfor er det vigtigt, at omgangskredsen er årvågen. Det gælder ikke kun ved terror, men også ved overlevende og vidner til bilulykker, dødsfald, voldtægt eller voldsoverfald, røveri, naturkatastrofer og krigsoplevelser.

Har du en i omgangskredsen, som kunne være i risikogruppen, skal du især være opmærksom på, om vedkommende lukker sig inde. Altså udebliver fra fritidsaktiviteter og takker nej til invitationer. Det er normalt med en sådan reaktion efter en voldsom oplevelse, men er symptomerne stadig til stede flere måneder efter, kan det være en god ide at opsøge personen og tilbyde din hjælp.

– Man må gerne være lidt konfronterende: "Jeg kan se på dig, du har det skidt, vil du gerne tale om det? Eller skal jeg hjælpe dig til at finde en at tale med?" Det er okay, hvis man ikke vil dele tankerne med sin bedste ven, men så kan man opfordre til at søge hjælp. Måske er der mere behov for "praktiske gris", dvs. en, der kan finde nummeret på lægen eller tilbyde at tage med første gang, siger Helle Spindler.

Vigtigst er det dog at forstå, at selvom man føler sig overvældet af et morads af tankespind, er man ikke ved at blive sindssyg. Symptomerne er en del af en helt almindelig reaktion på en ualmindelig oplevelse. Giv tid, og langt de fleste kommer op til overfladen af sig selv, og dem, der ikke gør, kan hjælpes – uanset traumets uvirkelige, uhyggelige og uforståelige natur. ■

EN OVERLEVER FORTÆLLER

"Jeg kan ærlig innrømme at ting begynner å gå opp for meg nå, jeg ser daglig klipp fra øya og jeg ser bildene i mitt hode. Følelsene mine nærmer seg så, jeg gjør meg mentalt for sammenbruddet men jeg vet at jeg ikke kommer til å være klar. Jeg gråter hele tiden samtidig som jeg føler meg så tom, jeg føler tårene mine noen gang stopper opp og jeg føler meg så borte."

Emma, 18 år, overlevende efter Utøya. Citaterne er fra hendes blog: ***utoyahelvette.blogg.no***

Hvilken ekspert er du?

EKSPERTER Den klassiske videnskabelige ekspert er trængt i medierne, mens journalisterne sværmer om især samfundsvidenskabelige forskere, som kommenterer på dagens begivenheder. UNIvers har sammen med en ekspert i eksperter set på de mest arketypiske af dem.

Af Gunver Lystbæk Vestergård
glv@adm.au.dk

Der var engang, hvor samfundsvidenskabelige eksperter knugede deres nyligt publicerede rapport til sig, inden de lod sig citere i medierne. I dag er forskerne knap så bange for at freestyle og lader sig ofte interviewe om sager, der ligger i periferien af deres fagområde.

Professor i statskundskab Peter Munk Christiansen er medforfatter til bogen "Eksperter i Medierne – Dagspressens brug af forskere 1961-2001" fra 2002. Han har netop opdateret tallene og fandt, at ud over næsten en fordobling af brugen af eksperter de sidste ti år, så fortsætter tendensen med, at forskere kommenterer på dagens politiske og aktuelle begivenheder.

– Udviklingen gennem de seneste 50 år er udtryk for, at medierne i stigende grad henter legitimitet til den daglige nyhedsformidling fra forskerne, og at forskerne villigt har påtaget sig en rolle, der går langt ud over klassisk forskningsformidling, udtaler han.

Med udgangspunkt i de nye resultater har UNIvers sammen med Peter Munk Christiansen identificeret følgende arketyper. Hvilke(n) er du?

DEN KLASSISKE VIDENSKABSEKSPERT

"Ny forskning viser...," starter artiklen gerne, hvis den indeholder en klassisk videnskabsekspert. Her holder man sig til formidling af egen forskning på god sikkerhedsafstand fra den politiske arena.

NYHEDSEKSPERTEN

Det er specialisterne, som medierne altid har i deres kildelister med tilhørende emneord som "arbejdsmarked" eller "ulandsbistand". De udtaler sig om en aktuel begivenhed ved at tage afsæt i egen forskning, men resultaterne behøver ikke være dugfriske fra et tidsskrift. Nyhedseksperten kan både være fagligt vurderende og politiserende, men det er altid om emner inden for ens eget forskningsområde.

MÆRKESAGSEKSPERTEN

Det er nicheforskerne, der bliver brugt, når en langtrukken politisk – nogle gange ideologisk – strid blusser op igen. Det kan være sager som skærpelsen af fængselsstraffe eller dårlige PISA-undersøgelser. Denne ekspert har næsten monopol på en specialviden, som er uundværlig for debatten, hvorfor journalisterne vender tilbage.

KOMMENTATOREN

Et moderne fænomen i medierne. Kommentatoren analyserer også politiske begivenheder, men til forskel fra nyhedseksperten så tager dennes ekspertrolle udgangspunkt i en bredere faglig tilgang. Det er alsidige eksperter, der ofte har stor medietække og skarp retorik. Mange blander sig også proaktivt gennem debatindlæg og kronikker.

DEBATØREN

Den klassiske videnskabsekspert modpol. Her træder eksperten bevidst ind på den politiske arena og udtaler sig subjektivt og ofte med politiske sympatier om en begivenhed. Denne type af eksperter har på det seneste været diskuteret i offentligheden. Nogle mener, de misbruger deres forskertitel til et personligt populistisk formål, andre, at de giver et intellektuelt meningsdannende alternativ til politikerne.

DEN EKSTRAORDINÆRE LIGA AF EKSPERTER

Nogle ganske få eksperter har opnået så høj troværdighed, autoritet og respekt, at de bliver urørlige. De har carte blanche til at udtale sig objektivt som subjektivt om alt fra religion til kernefysik. ■

Eksperter i medierne 1961 - 2011

		Naturvidenskab, teknisk videnskab	Sundhedsvidenskab	Jordbrugs- og veterinærvidenskab	Humaniora (inklusive teologi)	Samfundsvidenskab	Andet	Uoplyst	Total
Årstal:	**1961**	19	18	5	10	12	0	0	64
	1971	13	59	3	13	36	1	2	127
	1981	19	57	0	17	43	1	1	138
	1991	21	64	4	31	115	11	1	247
	2001	59	78	11	64	210	11	8	441
	2011	73	69	1	86	386	108	8	731
Total:		204	345	24	221	802	132	20	**1748**

Tabellen illustrerer avisernes brug af eksperter de seneste 50 år. Tallene dækker over antallet af artikler i en måned det pågældende år i Politiken, Jyllands-Posten og Berlingske, som anvender eksperter. Kilde: Peter Munk Christiansen.

Ret og pligt til at være ekspert

EKSPERTER De ringer fra klokken 6.00 til 22.30. De har det med at spidsvinkle, og de spørger tit om emner langt fra ens fagkerne, men økonomiprofessor Michael Svarer tager altid telefonen, når journalisterne ringer.

Foto: Jesper Rais

Af Gunver Lystbæk Vestergård
glv@adm.au.dk

Michael Svarer er en flittigt brugt ekspert i medierne. Han udtaler sig om finanskrisen, beskæftigelsen, statsbudgettet og andre nationaløkonomiske sager, for han er en idealistisk ekspert, der gerne "vil hjælpe offentligheden," hvis han altså kan.

– Jo tættere på min egen forskning, jo gladere er jeg for at stille op. Men nogle gange spørger de om noget i kanten af ens snævre fagområde, noget fra litteraturen eller måske bare noget, man følger med i, og så bliver det en afvejning af, hvor godt man føler sig klædt på, siger professoren.

> *Hverken Torben eller jeg havde tænkt os at sige, at vi slet ikke ville tale med nogen.*
>
> Michael Svarer, økonomiprofessor

Han afstod for eksempel fra at kommentere på gældskriserne i henholdsvis USA og Grækenland.

Til gengæld viger han ikke udenom, fordi stoffet bliver politisk betændt. Sådan blev det ellers udlagt i forrige uge, da han sammen med kollegaen Torben M. Andersen fik tolket sine udtalelser i retningen af, at han gav sig selv mundkurv på i den kommende valgkamp af frygt for at blive associeret med den ene eller anden politiske lejr.

– Hverken Torben eller jeg havde tænkt os at sige, at vi slet ikke ville tale med nogen.

Holdninger eller vurderinger

I stedet ville han gøre opmærksom på, at når han udtaler sig som ekspert, så er det med rod i faglighed – ikke i partisympatier.

– Dybest set er det jo fint nok, at nogen siger, at de er uenige. Men oftest bunder kritikken i misforståelser, fordi folk har svært ved at se fagligheden i udtalelserne. De tror, jeg giver udtryk for en holdning. Det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, men nok uundgåeligt, forklarer Michael Svarer.

Ret og pligt til at forske

Selvom han bliver misforstået, og selvom han oplever det som reglen mere end undtagelsen, at udtalelser bliver drejet x antal grader i medierne, så tager han telefonen hver gang. Så længe det ikke går ud over hans forskerarbejde, og her opstår for ham et stort dilemma som ekspert.

Tidligere fik han henvendelser et par gange om ugen, men medieinteressen er steget i takt med valgfeberen. I dag modtager han flere henvendelser dagligt, og journalisterne ringer fra klokken seks til langt ud på aftenen.

– Det er svært både at passe medierne og passe sit arbejde, for det er to forskellige arbejdsformer. Som forsker har man nogle gange behov for at sætte tre timer af til koncentreret arbejde. Så planlægger man møder udenom. Men til journalisterne kan man ikke sige: "Ja, jeg har afsat tid til jer onsdag fra 13-14." ■

DEBAT

Flere undervisningstimer på Arts

Undervisning

Af Søren Hein Rasmussen,
studieleder, Historie og Områdestudier

Hvorfor honorerer vi ikke politikernes og vore studerendes ønsker om flere undervisningstimer? I hvert fald på Arts tror jeg, at det både ville gavne vores omdømme og kvaliteten af vores undervisning. Jeg tror også, at det kan lade sig gøre uden særlige anstrengelser.

På Arts udfoldes der en del bestræbelser på at udtænke didaktiske metoder, som gør studenterne mere studieaktive. Det er spændende og vigtigt, men jeg tror ikke, at de studerende nødvendigvis opfatter den slags som mere undervisning. Faktisk er jeg ret sikker på, at de først og fremmest forbinder undervisning med tilstedeværelse af en lærer. Det har de efter min mening også grund til. Som studieleder på Institut for Historie og Områdestudier på det gamle Humaniora har jeg gennem flere år selv været initiativtager til eksperimenter med mellemtimer, studentervejledertimer, peervejledning osv. Min erfaring er, at sådanne tiltag kun fungerer rigtig godt, når der står en lærer synligt i forløbene, dvs. når en lærer er tilstedeværende, styrende og tilgængelig. Tiltagene tjener ikke så meget til en forøgelse af undervisningstimerne som til den didaktiske udvikling heraf. Det er godt og vigtigt. Vore studenters ønsker om flere undervisningstimer er imidlertid lige berettigede – og kan godt honoreres, uden at vore VIP'er bliver mere undervisningsbelastede, end de er nu. Jeg tror, at det først og fremmest er et spørgsmål om at ændre VIP'ernes opfattelse af forholdet mellem k-timer og forberedelse.

I det mindste på det gamle Humaniora bygger undervisningssystemet grundlæggende på en simpel beregningslogik, som forhekser os. Et typisk kursus er normeret til 12 x 3 k-timer med en forberedelsesfaktor på 4,5. Så tænker VIP'en efterfølgende: "Oh, nu har jeg arbejdet 162 timer," hvilket der næppe heller er grund til at betvivle. Med et par kurser plus eksamination og specialevejledning vil de 500 timer afsat til undervisning per semester hurtigt være brugt. Men en forøgelse af k-timerne behøver ikke betyde en forøgelse af den samlede arbejdstid afsat til det givne kursus.

Fordelingen mellem undervisning og forberedelse er i mit eksempel henholdsvis 36 timer og 126 timer. Hvis vi nu vedtog at levere yderligere 18 k-timer, skulle vi efter vor beregningslogik lægge 18 x 4,5 timer oven i de 162 timer. Det kan ikke lade sig gøre med den forhåndenværende VIP-bemanding. Men i og med at pensum fortsat er det samme, burde der ikke automatisk følge en større samlet forberedelsesbyrde med. En forøgelse af undervisningstiden på 18 k-timer bør ikke udregnes som en forøgelse på 18 x 4,5 timer af den samlede tid brugt til det givne kursus, men kun som 18 timer flyttet fra de 126 timers forberedelsestid over til brug for læreren og studenterne i fællesskab. Ud af de 162 timer normeret til kurset vil forholdet derfor nu være henholdsvis 54 k-timer og 108 forberedelsestimer. Og hvis de 18 ekstra k-timer bruges intelligent, dvs. under udnyttelse af andre undervisningsmetoder end klassisk skolelærersnak, vil f.eks. en del af den uundgåelige individuelle vejledningstid indeholdt i forberedelsestimerne rimeligvis blive neutraliseret. At gøre 18 individuelle vejledningstimer på et hold med 25 studerende til 18 kollektive vejledningstimer er efter min egen erfaring en ubetinget pædagogisk gevinst. Andre forhold end vejledning kunne rimeligvis også tjene til flytningen fra forberedelse til k-timer.

Arts kan således uden særlige problemer forøge mængden af undervisningstimer i en lang række discipliner. Til glæde for politikere og studenter og for VIP'erne, når de opdager, at de gør mere gavn med den samme indsats. Det kræver nærmest bare, at vi opgiver vore hidtidige kataloger med omregningsnøgler for de forskellige kursuskategorier og i stedet udarbejder et katalog, hvori hver kategori er forsynet med en angivelse af det totale antal timer til rådighed for et kursus og den fikserede (højere) k-timeratio heraf.

Hvem er pikn@au.dk?

Jamen det er da professor Pia Knudsen på Computer Science! – Brandingeksperter anbefaler AU at skifte til e-mail-adresser, der hører til 70'ernes måde at lave brugernavne og adresser på.

Forandringsprocesser

Af Kaj Grønbæk,
professor, Datalogi

Anbefalingen kommer i en tid, hvor trenden inden for brugernavne på computere og internet går mod, at man kan vælge det naturlige navn, man er døbt, uanset om man er fra Danmark, Kina eller Egypten. Jeg har f.eks. takket været Unicode og de nye domænenavnesystemer erhvervet mig adressen www.grønbæk.dk, og e-mail-adressen kaj@grønbæk.dk fungerer i de fleste moderne e-mail-klienter. Når jeg får en ny computer, så kan jeg kalde mig Kaj Grønbæk som brugernavn, så der er absolut intet trendy i at skifte til fortidens 4-bogstavers brugernavne, der var begrundet i begrænset hukommelse og adresserum på de første computere – tværtimod signalerer det, at man er bagud med at opgradere sin it-infrastruktur.

Hvorfor må Pia Knudsen fra Computer Science så heller ikke hedde Pia.Knudsen@cs.au.dk? På Stanford og MIT, der jo ofte bruges som rollemodeller, kunne man ikke finde på at forbyde brugen af de kendte institutter i brandingen. Nobelpristager Martin Perl fra Stanford har e-mail-adressen martin@slac.stanford.edu. Det signalerer, at han kommer fra det berømte SLAC National Accelerator Laboratory, og e-mail-adressen fastholder Stanford, selvom de har givet nyt navn til laboratoriet.

"In October 2008, the laboratory was renamed SLAC National Accelerator Laboratory. In the laboratory's new name, the letters 'SLAC' no longer serve as an acronym." (www.slac.stanford.edu – About SLAC)
På Stanford Law School gælder det samme – skriv eventuelt til dekanen på: deans.office@law.stanford.edu, og spørg hvorfor.

Jeg kan heller ikke forestille mig, at MIT pludselig ville nægte Nicholas Negroponte fra det berømte Media Lab at kalde sig nicholas@media.mit.edu og opgive sin http://web.media.mit.edu/~nicholas/-webadresse, som han har været kendt under i mange år. Selvom alle på MIT får en "@mit.edu"-adresse, må de gerne både sende og modtage e-mail på f.eks. en "@media.mit.edu"- eller en "@csail.mit.edu"-adresse. CSAIL er deres Computer Science and Artificial Intelligence Lab. Tjek evt. www.csail.mit.edu/directory/pi, og gæt på, hvor nemt det ville være at få professor Abelson til at smide sin CSAIL-e-mail-adresse væk og ændre visitkort.
Både på Stanford og MIT anser man altså laboratorie/institutbrands som særdeles vigtige!

Jeg mener, at der er mange grunde til at indhente en "second opinion" fra andre brandingeksperter og brugerne på universitetet omkring disse adressebeslutninger. Hvis vi skulle tage globaliseringen alvorligt, så burde vi måske snarere begynde med at kigge på den anden ende af vores internetadresser og få AU ind i ".edu"-domænet, så vi kunne supplere det gamle "au.dk" med en "@au.edu" eller "@au.dk.edu". Så skulle vi fortsat "brande" de velkendte institutter med præfiks, som vi plejer, men nu med samme familieefternavn som Stanford, MIT, Harvard, Yale og de andre fine. Alt dette burde undersøges, og vi vil gerne på Department of Computer Science stille vores indsigt i internettet til rådighed, så vi kan bidrage til at finde en løsning, der tager udgangspunkt i forskerverdenens og internettets nutid og ikke fortiden.

Endelig et personligt argument, som også gælder utrolig mange af mine kolleger: Det at ændre folks brugernavne og mobiltelefonnumre, som de har brugt i rigtig mange år, kan opfattes som et overgreb på niveau med at få at vide, at man skal skifte til Jensen som efternavn for at arbejde her. Jeg har personligt haft mit brugernavn "kgronbak" i halvdelen af mit liv på alle de sites, hvor jeg nogensinde har haft et brugernavn. Hvad er det højere mål i at tvinge mig til at hedde "kagr" og gøre alle mine internationale kollegers kontaktdata ubrugelig? Der er ingen, der har noget imod at have en supplerende "@au.dk"-adresse, men lad de, der gerne vil bruge enheder som præfiks, gøre det, og lad folk selv vælge deres brugernavne! Det viser respekt for medarbejderne, og det giver dem mulighed for at fastholde de vigtige personlige brands og netværk, de har opbygget!

Til slut vil jeg sige, at jeg synes den faglige forandringsproces har rigtig gode takter omkring det faglige. Men det virker, som om der dukker flere og flere uhensigtsmæssigheder op omkring de mere centralistiske beslutninger inden for det administrative. E-mail-adresserne er meget synlige udadtil, men desværre kun én blandt flere uhensigtsmæssigheder. Jeg vil derfor opfordre til, at ledelsen i disse sager i højere grad bruger "Aarhusmodellerne" for brugerinddragelse, så frugtbar faglig forandring (FFF) følges af frugtbar administrativ forandring (FAF).

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten.
Send en mail til **univers@au.dk** eller ring på **6020 2708**.
Se deadline for debatindlæg på **au.dk/univers/deadline**

Benspænd for nye studerende

Græsk krisehåndtering er et eksempel til efterfølgelse.

Optagelse

Af Susanne Bødker,
professor, Datalogi

Telefonen ringer.
"Hej mor. Der er brev fra AU. Jeg er blevet optaget. Kigger du ikke lige forbi, så kan du se på, når jeg registrerer mig og søger SU?" spørger sønnen.
"Jo da, og tillykke."

Dagen efter er søn og mor samlet: Mit.au giver fejl 17 gange, serveren er belastet, men endelig fortæller den sønnen, at han nu har bekræftet sin optagelse, og at han vil få en mail i sin inbox på den nye mailadresse, som er blevet oprettet til ham.
For at gøre den historie færdig, så kom sådan en mail aldrig, og da sønnen efter pres fra moren skrev til sit nye institut, fik han en nærmest halvfornærmet mail tilbage: Nej, der kommer ikke en kvittering per mail, oplysningerne i mit.au er nok!
Men hvorfor skriver AU så til de nye studerende, at de vil få en e-mail?
Det er på mit.au oven i købet meget detaljeret specificeret, at den mail, der kommer, vil være at forefinde gennem den NYE mailadresse, der er blevet oprettet til én. Dvs. mit.au gør opmærksom på, at der faktisk er oprettet to mailadresser: fornavn.efternavn@post.au.dk og 2011xxxxxx@post.au.dk.

Nysgerrige som vi er for at se bekræftelsesmailen, prøver vi at logge på. Vi stilles videre, fordi man af sikkerhedshensyn ikke længere kan læse mail fra mit.au. Fint nok. Da vi kommer til at skulle logge på webmail, får vi at vide, at sønnen skal logge på med "årskortnummer og den kode, der står i brevet." Det sidste er fint, brevet har vi i hånden, men der står intet årskortnummer hverken i brevet eller på mit.au, konstaterer sønnen! Moren, der kan genkende et årskortnummer, når hun ser ét, spotter den ene mailadresse, 2011xxxxxx@post.au.dk.
"Dér er dit årskortnummer, søn!"
"Men hvordan skulle jeg vide det?" spørger han.
Nej, nemlig.

Hvad nu hvis man ikke har en mor med 30 års erfaring som årskortnummerspotter? Sønnen skal også søge SU, og brevet fra AU præciserer, hvordan man gør det, og at der er tre forskellige navne for AU afhængig af, om man har søgt 8000 C eller en af de andre afdelinger: tre navne!
Vi går ind på SU og opdager, at de også har tre navne for AU. Overraskelsen er dog, at det er tre andre navne! Igen må vi altså gætte og håbe på, at vi vælger det rigtige. Igen hjælper vores lokalkendskab os, og igen må vi undres over:
Hvad gør man, hvis man ikke er inde i AU's seneste fusionsprocesser og har en ide om, hvilke fag der hører til hvor, rent organisatorisk?
Sønnen håber, at vi valgte rigtigt, så han får SU til tiden til sit nye studium. Han glæder sig til at starte livet som AU-studerende. Moren står tilbage med en lidt skamfuld fornemmelse af, at den ny studerende, som ikke har en bisiddermor med stort lokalkendskab, ville have været ganske ilde stedt! Hun kan kun sige velkommen til de mange nye studerende, som er klar til at starte på studierne, trods de første benspænd!

Svar

Af Maria Volf Lindhardt,
vicedirektør for AU Studieadministration

I AU Studieadministration bestræber vi os helt grundlæggende på, at ansøgere og nye studerende får så præcis information, at de kan komme i gang med studierne på et stort universitet uden praktiske forhindringer. Vi må efter din oplevelse konstatere, at det ikke er lykkedes fuldt ud. Det skal dog siges, at der var så mange studerende, der hurtigt ville bekræfte optagelse, at både hjemmeside og telefonanlæg havde kø.

Vi har imidlertid allerede taget initiativer til opfølgning. Løsning af blandt andet de problemer, som du påpeger, vil indgå i forberedelserne af de kommende optag. Administrationen ved Aarhus Universitet er i en omstillingsproces, hvor vi udskifter flere systemer og forbedrer vores løsninger. De studerende vil i fremtiden få et nyt og forbedret selvbetjeningsmodul i tilknytning til det nye studieadministrative system. Desuden vil de studerende få en ny mailboks som led i indførelsen af ét fælles mailsystem på AU, og vi vil i den forbindelse sikre, at information i velkomstbrevet og på hjemmesiden er identisk.
Som du antyder i dit indlæg, kan fusionerne og de organisatoriske og tekniske forandringsprocesser, der pågår ved AU, være en udfordring for eksterne samarbejdspartneres forretningsgange og systemer – i dette tilfælde SU-styrelsens system og dets brugergrænseflade.
Fremover bliver det mere overskueligt, når Aarhus Universitet får ét institutionsnummer og én indgang i SU-systemet. Vi er i gang med at indføre det nye studieadministrative system STADS, som forhåbentlig vil gøre det overflødigt at "vride" SU-systemet for at holde AU samlet i systemets brugergrænseflade.

Det er korrekt, at der hidtil har været en mindre forskel mellem optagelsesbrevet og teksterne i SU-systemets grænseflade. I optagelsesbrevet står Aarhus Universitet, 8000 C, mens den tilsvarende afdeling i SU-systemet er benævnt AU – Aarhus Universitet, og Handelshøjskolen (ASB), 8210 Aarhus V er i SU-systemet navngivet AU – Handelshøjskolen (ASB) og så fremdeles. Vi forsøgte at kompensere for svagheden i systemet og holde universitetet samlet ved at tilføje et AU foran navnene på de tre "afdelinger". AU Studieadministration vil selvfølgelig fremover sørge for at anvende identiske navne i kommunikationen, så der ikke opstår tvivl hos SU-ansøgere.
Endelig skal det afslutningsvis understreges, at hvis AU Studieadministrations breve eller brugergrænseflader giver anledning til tvivl, står vi gerne til rådighed med hjælp og yderligere oplysninger.

Illustration: Louise Thrane Jensen

Svar

Af Søren E. Frandsen,
prorektor

Tak for et konstruktivt indlæg med en potent overskrift. Jeg vil gerne understrege, at vi i skrivende stund ikke har taget stilling til, hvordan mailadresserne for AU skal se ud – hverken før eller efter @. Udfordringen er at sikre medarbejderne unikke mailadresser, som er nemme at håndtere i praksis. Dertil kommer ønsket om at have et synligt anker i enten sit fagmiljø eller nye institut for på den måde at signalere det faglige fokus. Sidst men ikke mindst er der ønsket om at brande Aarhus Universitet. Det er mange ønsker, der skal gå op i en højere enhed. I universitetsledelsen drøfter vi netop nu, hvordan vi bedst når frem til en optimal løsning. Dine og andre gode meningstilkendegivelser vil naturligvis indgå i disse drøftelser.

TEMA

”Er jeg nu klog nok?”

Også den estimerede professor har været nervøs russer på vej til første studiedag. Univers har bedt fem AU-ansatte beskrive deres første tid på universitetet.

2011: Lige nu siger Aarhus Universitet velkommen til tusindvis af nye studerende. Se flere billeder fra dette års studiestart på **studerende.au.dk**
Foto: Roar Lava Paaske

Som første skoledag

Af Dorthe Bomholdt Ravnsbæk
Ph.d.-studerende, Kemi og Interdisciplinært Nanoscience Center, iNANO

Det er nu otte år siden, jeg for første gang gik op ad trappen med de gule klinker og ind ad døren bag de nærmest hellige gule mure. Jeg er blevet en bachelor-, kandidat- og ph.d.-grad rigere, men første dag på uni i 2003 står stadig skarpere i min hukommelse end størstedelen af det pensum, jeg har været igennem siden.

Første skoledag! For selvom universitetet ikke er en skole, var det præcis sådan, det føltes. Forventningens glæde blandet med alskens bekymringer: Er jeg nu klog nok? Hvor mange timer skal jeg mon læse hver dag? Bliver eksamen alt for svær?

Er underviserne vildt strenge?

De bekymringer kunne jeg nu have ventet lidt med, for den første (rus)uge gik mest med fest og fornøjeligheder, mens fagligheden kunne ligge på et meget lille sted. Med fare for at lyde som en lyseslukker, husker jeg faktisk en anelse utålmodighed med at komme i gang med at studere – det var jo derfor, jeg var kommet.

Set i bagklogskabens lys var de første dage dog rigtig godt givet ud. Vi fik lært hinanden lidt at kende, inden det gik løs. Og det gjorde det jo uværgeligt.

Jeg husker særligt den første matematikforelæsning i Søauditoriet proppet til randen med naturvidenskabelige førsteårsstuderende. Kontrasten mellem dette scenarium og gymnasiets trygge små klasselokaler kunne ikke have været større. Jeg havde virkelig en fornemmelse af at være lille og ubetydelig.

Antallet af sider, der skulle læses, var også en smule overvældende i begyndelsen, og en forbløffende stor portion af den viden, jeg burde have haft med fra gymnasiet, var forsvundet som dug for solen under mit sabbatår. Det tabte blev nu forholdsvis hurtigt genvundet, og jeg begyndte at vænne mig til læsemængderne. Jeg tilbragte utallige timer i kemisk kantine med mit hold, hvor vi diskuterede pensum, løste opgaver og skrev rapporter. Vi havde det rigtig sjovt og hyggeligt, og det er egentlig det, jeg husker bedst.

Men når jeg nu tænker tilbage på det, kan jeg godt se, at vi havde en rimelig høj arbejdsmoral og egentlig var temmelig seriøse. Jeg tror, det hjalp mange af os godt igennem første semester, hvor mange nye indtryk (og fester) måske kan tage toppen af koncentrationen.

Selvfølgelig fik jeg alligevel et lettere tilfælde af ”jeg ved absolut ingenting”-panik før første eksamen. Det viste sig at være temmelig overflødigt, for eksamen var meget langt fra det skrækscenario, som vi sammen havde pisket det op til. Lettelsen var enorm, og det var en fantastisk fornemmelse, at det første trin op ad universitetsuddannelsens stige var taget.

Af alle de kolde øl, jeg traditionen tro har drukket efter eksamener, så husker jeg den efter første eksamen som den bedste.

1990. Munkeholdet var et af de 14 hold, som årets nye økonomistuderende blev opdelt i. Blandt dem blev omkring 50 procent cand.oecon. Privat foto ▶

Mødet med studenteraristokratiet

Af Hans J. Lundager Jensen
Dr.phil., professor, Religionsvidenskab

Universitetet er stort og rummeligt; mødet med det tager uendeligt mange skikkelser, alt efter studium, årstal, personer. Jeg begyndte i 1972 på det, der hed Institut for Nordisk Sprog og Litteratur. Jeg kom fra Slagelse og tog ”helt til Aarhus” af flere grunde; en af dem var det eksotiske. I begyndelsen af 1970’erne var Aarhus Universitet og Nordisk berygtet. Universitetet på grund af studenteroprør og vilde fester i Stakladen – Nordisk, fordi revolutionære lærere indkøbte bøger, der ikke handlede om nordisk sprog og litteratur, og forskede i tegneserier.

I hvert fald to indtryk fra min studiestart har hængt ved. Det første: Vi var en masse studerende – måske 180? – og en repræsentant for ”Studenterfronten” (marxistisk studenterorganisation red.) meddelte os, at man havde forkastet parolen ”forskning for folket” og erstattet den med ”forskning for arbejderklassen”.

Hensigten med dén modtagelse var vel at få os til at mene det samme som et allerede etableret studenteraristokrati. Det var et miljø, der kunne have fostret en Baader-Meinhof- eller Blekingegadebande. Det gjorde det vistnok ikke. Men det var en sær tid, hvor det var nødvendigt at gøre begrebet ”klasseforræder” til noget rosværdigt.

Hvorfor fandt vi nye studerende os i det? Måske fordi alternativet næsten var værre. Det andet indtryk: et fyldt auditorium til første lektion i litteraturhistorie. Den venlige, ældre og meget professoragtige professor vil gerne kende sine studerende: Og hvad hedder så De? Og hvilket gymnasium er De så fra? Og nå, så De har haft ham, og jo, ham kender jeg skam også … Vi var måske hundrede i auditoriet. Vi var ikke længere i en tid, hvor professorerne havde en god chance for at kende ens far. Nordisk anno 1972 var allerede masseuniversitet. Vi kunne altså vælge mellem to lige fritsvævende parallelverdener, enten studenteraristokratiets og de yngre læreres eller professorernes.

Men når man er 19 år og kommer direkte fra gymnasiet og hjemmefra, er man i forvejen rundtosset: Hvor skal jeg bo? Hvor går busserne? Får jeg venner? Hvilke bøger skal jeg købe? Hvem er de andre, der bor på opgangen i kollegiet? Kan jeg bevare kæresten i Slagelse? Nok så påtrængende spørgsmål, end hvordan man håndterer et studenteraristokratis forventning til, at man bliver en velafrettet klasseforræder.

Man vænnede sig til ordene

Af Dorthe Berntsen
Professor, Psykologi

Den første udfordring var at finde instituttet. Det lå tilbagetrukket fra vejen, bag ved nogle jordvolde og omgivet af græs, kolonihaver og skov. Et midlertidigt byggeri, en barak fra omkring 1970. Nu var det 1988. Langt væk fra alting lå det, næsten som et sommerhus i en gammel svensk film. I hvert fald skinnede solen, og fuglene sang. I døren stod smilende tutorer i selskabstøj og overrakte hver ny studerende en hybenrose. Alle fik et personligt ”velkommen” og blev ledt hen til et bord i kantinen, hvor de mødte resten af deres hold. Der sad vi så og sagde egentlig ikke så meget. En ældre studerende gik rundt i forvasket T-shirt og hæleløse træsko og klimprede en hjemmekomponeret sang på sin guitar. Temaet var fred. Teksten var norsk og ja, en del blev ganske givet improviseret på stedet. Hiroshima, Nagasaki, sang han med stor alvor, alt imens han forsøgte at få kontakt til de nye studerende. Så dukkede institutlederen endelig op og bød os velkommen.

Den tid, der fulgte, var en tid med mange nye ord. Helt almindelige ting fik et nyt navn. En påvirkning var en stimulus. I flertal hed de stimuli. En person var et subjekt. En anden kunne være et objekt, afhængig af relationen. Subjekt-objekt-forbindelser var noget, der hørte dagligdagen til.

Man vænnede sig til ordene. De sivede ind. På et tidspunkt begyndte de endda lidt forsigtigt at komme ud af ens egen mund. Havde man brug for at lægge lidt afstand til ordene, kunne man slutte sig til de mange lokumspoeter, som havde leget frit med ordene på væggene i toiletterne. Der stod for eksempel ”Skizofrene nihilister – vi er flere, end vi tror.”

Ét ord blev brugt rigtig meget. Det var fotokopiering. Det var naturligvis ikke et nyt ord. Men det var noget nyt at bruge så meget tid på det.

Noget af pensumlitteraturen var man nødt til at kopiere. Andet kunne man nøjes med bare at kopiere dele af (store dele kunne med andre ord springes over), og endelig var der også en del, som man slet ikke behøvede at bekymre sig om at læse.

Der var halvandet år til den første (hjemme)eksamen. Man kunne tage det helt roligt …

Der var masser af tid til at *interagere*.

En studiestart i professorvældets tegn

Af Anders Bøgh
Dr.phil., lektor, Historie

Da jeg startede på historiestudiet i det Herrens år 1965, var der ikke så meget tvivl om, hvem der bestemte alt. Det gjorde professorerne. De skiftedes så til at stå for den såkaldte forprøve, som man forberedte sig til de to første studieår, og som havde som formål at skille fårene fra bukkene.

Men alt det vidste vi jo ikke noget om, da vi forventningsfulde kom anstigende og blev præsenteret for vagthavende professor. Vi skulle dog hastigt blive revet ud af vor uvidenhed, for efter en kort velkomst meddelte professoren os følgende: "De [ja, dengang var man naturligvis Des med herrerne i Åndernes Rige] er 64 mennesker til stede her i lokalet. Om to år må De regne med, at kun halvdelen er tilbage – så De bør kigge på Deres sidemand og gøre op med Dem selv, om det skal være ham eller Dem, der er her til den tid."

Det var jo lidt af en mundfuld at sluge, og da ikke mindst for de relativt få piger, som havde vovet sig ind i løvens hule. De kunne jo så åbenbart ikke regne med mere end to års opholdstilladelse.

Ikke al undervisning varetoges af professoren selv, men hans timer gjorde så afgjort det største indtryk. Han havde den for os overraskende og højst ubehagelige vane at se ganske stort på, om man rakte hånden i vejret eller ej. Og til vor usigelige skræk viste det sig, at han kunne alle 64 navne udenad efter blot én undervisningsgang. Så med den computerhjerne, manden havde demonstreret, var det vist ikke nogen god idé at udeblive fra undervisningen, hvis man ikke var kommet så langt i sin forberedelse.

Ville man være blandt de udvalgte til forprøven, gjaldt det tydeligvis om at kunne lektien på fingrene, og for første og eneste gang oplevede jeg en mandlig studerende bryde grædende sammen i en undervisningstime, da han ikke kunne svare på professorens spørgsmål.

I det andet studieår blev det betydeligt sværere, for den vigtigste bog, der indgik i undervisningen, var åbenbart skrevet af en idiot, så nu var det ikke bare nok at kunne lektien på fingrene. Nej, man skulle også helst kunne forklare, hvorfor det var noget sludder, manden havde skrevet. Det var vi ærlig talt ikke særlig gode til, men så var det jo et held, at professoren nådigt kunne forklare de uformående, hvad problemet var. Så gjaldt det ellers bare om at grifle ned, for man skulle jo ikke være synsk for at regne ud, at vi til eksamen ville blive hørt i, hvor galt det var fat.

Da eksamen nærmede sig, var vi nogle stykker, der indså, at vore noter ikke i tilstrækkelig grad var egnede til at trænge bag om idiotien. Men så var der jo Annemarie, en umådelig flittig og pertentlig pige, som slet ikke havde fattet, at dette ikke var et sted for kvinder. Hun havde den godhed at udlåne sine noter, hvorefter vi stiftede "Fidusia. Forlag for Pornografi og Noteret Faglitteratur", renskrev Annemaries noter på stencils og udgav det duplikerede værk: "Jeg – en note eller Hvad en forprøvekandidat har brug for" (36 s., Aarhus 1967).

Men hvad skete til den afsluttende mundtlige eksamen? Nogle var oppe i fem minutter og fik topkarakter, mens andre blev trukket rundt i manegen i tre kvarter, til de dårligt kunne huske, hvad de selv hed. Og således gik professorens profeti alligevel i opfyldelse. Vi var cirka 32, der kom igennem den forjættede port, der hed forprøven, og derefter kunne kalde os "rigtige" historiestuderende. ■

Vi uddanner jer til arbejdsløshed

Af Vibeke Hjortdal
Professor, dr.med., Klinisk Institut

Studiestart september 1980, Det Lægevidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet.

Store anatomiske auditorium emmede af 200 forventningsfulde nye medicinstuderende. Dekanen bød velkommen, høj og i gulvlang sort kappe, med "opmuntrende" ord: "Kig på sidemanden til højre og til venstre, kun én af jer tre vil få et job som læge. Vi uddanner til arbejdsløshed."

Det var dog helt andre bekymringer, der fyldte tankerne: Var studievalget det rette? Mareridt om at komme for sent til en forelæsning, fordi jeg ikke kunne finde rundt i skemaer, institutter, universitetspark eller Aarhus. Skulle jeg stige ind i forenden eller bagenden af bussen? Og var det ikke bare afslørende pinligt at spørge om? Kunne økonomien og evnerne række? Bestod jeg forprøven? Mange af de medstuderende virkede overtjekkede og havde styr på sig selv, læsegrupper, studieplaner, karrierevalg og bogindkøb.

Læsegrupperne valgte hurtigt sig selv og hinanden som rundboldhold i folkeskolen. De nye indtryk var skræmmende, de mange tykke bøger overrumplende, og savnet af brødre og forældre stort. Boligen var et værelse i en kontorbygning, og om vinteren kunne jeg se Aarhus havn, når jeg gnubbede frosten af rudens inderside.

Forprøven blev bestået, og Universitetsparken, institutterne og de medstuderende blev hjemmebane. Forskrækkelsen over, at man ikke kunne klare sig ved at lytte i timerne, lagde sig.

Studerende hang ud på Anatomisk Institut eller ud af vinduer på besatte institutter i bredriflede brune fløjlsbukser, fuldskæg og islænder – i oprør mod stigende adgangskrav og dumpeprocenter.

De samme, engang så unge, rebeller nøjes nu med at bz'e topstillinger som cheflæge, sygehusleder og i Sundhedsstyrelsens top.

Lang tid før Harry Potter gjorde kapper moderne, aflagde sidemanden til højre og til venstre og jeg lægeløftet for den stadig kappeklædte dekan. Løftet om arbejdsløshed måtte vi skyde en hvid pil efter. Lægemangel gør, at vi nu må arbejde ud over pensionsalderen. Mine mareridt handler fortsat om at komme for sent – nu på den anden side af katederet.

1963. Årets russer på vej til Aulaen, hvor et rektoralt håndtryk bød dem velkommen på universitetet. Aarhus Universitet optog det år 1010 nye studerende.
(Foto: Ove Hansen, Århus Kommunes Biblioteker)

TEMA STUDIESTART

Sådan bor vi ...

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

Foto: Lars Kruse

Charlotte Møss Nielsen:
Bor i campingvogn på Ajstrup Strand Camping

BOLIGFORHOLD Der er mange måder at bosætte sig på som studerende, alt efter hvad pengepungen giver grønt lys til. **UNI**vers har set på nogle af de forskellige måder at bo på – fra campingvogn til lejlighed.

Chalotte Møss Nielsen er 20 år og bor i campingvogn på Ajstrup Strand Camping 20 kilometer syd for Aarhus. Hun er lige begyndt på første semester på fysik.

Hvorfor bor du, som du gør?
Fordi jeg ikke kunne få en bolig i Aarhus før midt i september. Jeg kommer fra Vestjylland, så det var ikke så oplagt at tage toget. Så fandt jeg ud af, at min kærestes forældre havde en rigtig fin campingvogn, og så var det problem løst.

Hvordan har du det med at bo sådan?
Det er lidt ligesom at være på ferie. Indtil videre har det været fint, så jeg er ikke blevet træt af det endnu.

Hvad er fordelene ved din boligform?
Vi bor lige ved stranden, så man kan altid lige gå derned. Det er faktisk også lækkert at komme lidt i kontakt med naturen. Der er også en kæmpe græsplæne lige ude foran vores dør, hvor vi kan nyde det gode vejr.

Hvad er ulemperne ved din boligform?
Det er selvfølgelig, at man skal gå lidt langt for at komme op at tisse. Man skal også lige vænne sig til at dele bad og køkken med andre.

Niels Moeslund er 21 år og bor hjemme ved sine forældre i Stautrup. Han skal til at starte på andet semester på medicin.

Hvorfor bor du, som du gør?
Jeg bor i Aarhus i forvejen, så jeg bliver rykket bagud i boligkøer. Det spiller også ind, at jeg er lidt kræsen, så jeg flytter ikke lige til Gellerup eller Skjoldhøjkollegiet.

Hvordan har du det med at bo sådan?
Jeg har det lidt ambivalent med det. På den ene side er det fantastisk at bo hjemme og ikke skulle tænke over alle de praktiske ting, men på den anden side er det også lidt pinligt.

Hvad er fordelene ved din boligform?
Jeg har mere tid til at dyrke ting i min fritid, fordi mine forældre står for husholdningen. Samtidig bor jeg gratis, så jeg har også lidt mere økonomisk råderum end mange andre.

Hvad er ulemperne ved din boligform?
Jeg bor otte kilometer fra centrum, så det kan godt være besværligt, når man skal hjem fra byen. Det er helt klart også sjovest at bo ude, når man har en pige med hjemme, så man slipper for de snagende forældre.

Niels Moeslund:
Bor hjemme ved sine forældre i Stautrup

Foto: Lars Kruse

Foto: Lars Kruse

Kristian Kristiansen:
Er lige flyttet i lejlighed i Aarhus N.

Kristian Kristiansen er 20 år og er lige flyttet i lejlighed i Aarhus N. Han skal til at begynde på HA-international med engelsk.

Hvorfor bor du, som du gør?
Jeg bor i lejlighed, fordi det var det mest oplagte for mig som nytilflytter fra Horsens.

Hvordan har du det med at bo sådan?
Rigtig godt. Min storebror har boet lige i nærheden, så jeg føler en kæmpe tryghed ved stedet. Da han boede her, var det lidt som et "home away from home", så det har ikke været særlig barskt at flytte herop.

Hvad er fordelene ved din boligform?
Jeg sætter pris på muligheden for at være herre i eget hus. Når man bor i lejlighed, skal man ikke stå til regnskab over for andre. Hvis jeg føler for at lade opvasken stå en dag, kan jeg gøre det. Jeg kan gøre, hvad der passer mig.

Hvad er ulemperne ved din boligform?
Der er et stykke vej til centrum, så jeg kan ikke lige spontant lave en aftale med én om at mødes nede i byen. Hvis jeg skal derned, skal jeg til at tage en bus. Det er også lidt irriterende, at jeg er omringet af pensionister her i opgangen.

Anne Bisgaard er 24 år og bor på kollegiet Vilhelm Kiers i Aarhus V. Hun studerer nordisk og samfundsfag på snart niende semester.

Hvorfor bor du, som du gør?
Jeg havde søgt alle mulige mærkelige steder. Jeg fik det her sted, da jeg begyndte at studere på universitetet, og nu er jeg blevet rigtig glad for at bo her. Til at starte med havde jeg nok ikke regnet med at skulle bo her i fire år.

Hvordan har du det med at bo sådan?
Jeg har det rigtig godt med at bo her. Det er perfekt for mig at bo sådan, for vi har det rigtig hyggeligt.

Hvad er fordelene ved din boligform?
Det er det sociale samliv. Man har et dejligt uforpligtende forhold til hinanden sådan et sted. Vi hygger os rigtig meget sammen. Vi ser fjernsyn sammen om aftenen, fester i weekenderne, og om sommeren griller vi. Vi har det rigtig godt sammen og passer på hinanden.

Hvad er ulemperne ved din boligform?
Jeg synes ikke rigtig, at der er nogen. Måske er det lidt for langt fra byen, men så lang tid tager det heller ikke at cykle derned.

Anne Bisgaard:
Bor i kollegiet Vilhelm Kiers i Aarhus

Foto: Lars Kruse

TEMA STUDIESTART

Det store spring

Af Astrid Hellerup Madsen
ahm@adm.au.dk

DEN FØRSTE TID Hvor lang tid går der, før jeg er faldet til? At starte på universitetet kan føles som en stor udfordring – især inden man rigtig er kommet i gang. Læs her, hvordan tre studerende har klaret sig igennem skærene.

En anden liga end gymnasiet
Nanna Ravn Rasmussen,
22 år, fysik,
5. semester

Hvad var den største udfordring ved overgangen fra gymnasium til universitetet?
Det var klart det, at man kommer i en anden liga end i gymnasiet. Alle andre er lige så gode som en selv, og man skal vende sig til ikke at være "den dygtige". For det er ikke det, der er vigtigt på universitetet. Du kan være nok så dygtig, men det er arbejde og slid med læsning, der gælder nu.

Hvad gjorde du for at få en god arbejdsrytme på universitetet?
Hele det første år er lidt kaotisk, men det er det for alle dem, man spørger. I starten er det svært bare at lave en læseplan og så følge den. Tingene kan ændre sig, man skal måske læse noget helt andet, end hvad der stod på den oprindelige plan. Jeg har lært at tage det hen ad vejen og ikke stresse på forhånd.

Hvad var det bedste ved at starte på universitetet? Hvad var det sværeste?
Det bedste var festerne og det sociale. Jeg kan huske, det var fedt at gå lidt amok. Men efter det første stykke tid begynder man så småt at koncentrere sig mere om studiet. Noget af det sværeste var, at fagene i starten ikke var de mest spændende. Man skal have en begrebsverden stillet op, inden man kan arbejde med faget på et højere niveau.

Nørdet interesse udvikler venskaber
Lisa Gundestrup,
23 år, molekylærmedicin,
6. semester

Hvad var den største udfordring ved overgangen fra gymnasium til universitetet?
Det var at lære, at man selv var ansvarlig. Den større frihed giver mulighed for, at man springer over, hvor gærdet er lavest, det fandt jeg ud af efter noget tid. Nogle havde sværere ved at styre det end andre, og jeg tror, man selv skal mærke på kroppen, hvad der fungerer for en.

Hvad var det bedste ved at starte på universitetet?
Det er rart at starte et sted, hvor alle har den samme nørdede interesse for det samme emne som en selv. For det giver et godt udgangspunkt for at falde i snak med folk og udvikle venskaber. I gymnasiet var man mere forskellige.

Hvornår følte du, at du var kommet ind i en god rutine med læsning/hjemmearbejdet?
Hele det første år gik med at finde ud af, hvad der passede mig bedst. Efterhånden lærte jeg at se mit studium som et job. Så selvom jeg måske kun havde to undervisningstimer en dag, så var jeg "på arbejde" fra ni til fire. På den måde læser jeg det, jeg skal for eksempel til næste uge. Og når jeg så kommer hjem, har jeg fri. Det er en god følelse at kunne holde fri uden at have dårlig samvittighed over at mangle læsning.

Du er ikke alene
Frederik Rix Jensen,
21 år, medievidenskab,
3. semesterer

Hvad, synes du, var den største udfordring ved overgangen fra gymnasium til universitetet?
Jeg fandt hurtigt ud af, at hvis man skulle få noget ud af det rent fagligt, krævede det en anden indsats på læsefronten end i gymnasiet. Og så var det hårdt, at fokus var så meget på ens person. Der var mange nye mennesker, og man skulle vise dem, hvilken gut man var.

Hvad gjorde du helt konkret for at få en god arbejdsrytme på universitetet?
Det er godt at gøre sig nogle overvejelser om ens måde at læse på. Der er mange forskellige måder at læse på. Så bliv ikke forskrækket, hvis der er en, der siger: "Jeg stod op og læste klokken otte i morges og har nået hele ugens pensum nu." Nogle er meget gode til at læse alt i meget god tid, andre lærer bedst ved at læse teksten lige inden undervisningen.

Har du et godt råd til andre?
Vær god til at engagere dig i det sociale. Når det bliver surt med det faglige, er det det sociale, der trækker det andet op og giver en mod på at fortsætte. Og husk på, at du ikke er alene, de andre har det nok på samme måde som dig, men du ved det ikke, hvis du ikke spørger.

>> LÆS MERE FRA DE TRE STUDERENDE PÅ **STUDERENDE.AU.DK/STUDIELIV**

STUDIESTART 2011

SE FLERE BILLEDER FRA STUDIESTARTEN PÅ **STUDERENDE.AU.DK**
FOTOREPORTAGE: ROAR LAVA PAASKE OG JESPER RAIS

TEMA STUDIESTART

Studiestartsperfektionisme

Af Sanne Hyldgaard
shy@adm.au.dk

PRÆSTATIONSANGST Mange nye studerende går en tid i møde, hvor de skal kæmpe med sig selv. For læsemængderne på universitetet gør, at de studerende ikke kan nå at blive lige gode til det hele, og det kan være en svær følelse at rumme.

Rigtig mange studerende har bekymringer over, om de nu er gode nok til at gå på universitetet. Om de kan klare eksaminerne. Om de er kloge nok.

– Det er faktisk den største fare af alle. Nemlig bekymringerne. Ofte ender det med at være bekymringerne, der bliver problemet, og ikke om de rent faktisk er gode nok eller ej, siger studenterpræst Jens Munk.

Han har mange erfaringer med studerende, der har brug for hjælp til at håndtere læsemængderne. Hvert semester afholder han workshopper for studerende, der kæmper med deres indre perfektionister. Han mener, at det er et problem, langt de fleste nye studerende vil få i mere eller mindre grad.

– Det kan være svært at gå fra gymnasiet, hvor rammerne og det, man lærer, er mere overskueligt. Der er også en fast social struktur i form af en klasse, der afstiver ens identitet. På universitetet er det mere åbent og flydende, og pensum er så stort, at man ikke kan lære det hele lige godt, forklarer Jens Munk.

Det handler om accept

Alle kender det i alle aspekter af livet. At kunne være i noget, man ikke kan hundrede procent, kan være en svær lektion.

– Jeg har oftest piger her, der slår sig selv i hovedet og aldrig er tilfredse med sig selv. Jeg prøver at lære dem at være til stede i situationer, selvom de ikke kan stoffet helt så godt, som de havde håbet. Det er jo en lektion, de skal have lært, inden de kommer ud på arbejdsmarkedet, hvor det også er noget, de ofte vil møde, siger studenterpræsten, der dog også mener, at mange drenge har det svært. De beder bare ikke på samme måde om hjælp.

Jens Munk råder de studerende til at skrive dagbog, når de begynder at gå ind i en dårlig tankespiral. Derefter skal de bruge dagbogsoptegnelser til at se sig selv udefra som en case. På den måde kan de se deres egen strategi og bedre se, hvor ødelæggende den er.

– De studerende skal lære ikke at være så nøjeregnende. Det er jo slet ikke det samme, som at de ikke skal være flittige. Men de skal lære at acceptere, hvad der kan lade sig gøre inden for rimelighedens grænser. Ikke alt kan lade sig gøre fuldstændig optimalt. Samtidig skal man ikke være bange for sin frygt, for den kraft og lidenskab kan man bruge positivt, siger Jens Munk. ■

Illustrationer: Louise Thrane Jensen

!

WORKSHOP

• 28. september klokken 14 holder studenterpræst Jens Munk et oplæg om perfektionisme sammen med studieleder Anne Theilgaard i Studenternes Hus.

• Studenterpræsten afholder workshop i løbet af efteråret. Henvendelse skal ske til studenterpræst Jens Munk, Blåmejsevej 14, 8210 Aarhus V.

Kontor nr. 122, Studenternes Hus, Nordre Ringgade, 8000 Aarhus C.

Tlf. 6020 2640

KOM OG OPLEV DEN STØRSTE MESSE FOR STUDERENDE I DANMARK

STUDIEMESSE 2011

5-7. september

Linie 888: Århus - København
Rejsetid: under 3 timer
Bestil plads: www.linie888.dk - Tlf. 70 210 888

Danmarks bedste udvalg af ungdoms- og studenterbilletter til hele verden
www.jr.dk • tlf. 70 20 19 15
jysk rejsebureau

Vil du studere i udlandet? EDU hjælper dig af sted!
www.edu-danmark.dk

FOF

ma GRATIS MEDLEMSKAB
A-kassen for højuddannede
LÆS MERE PÅ MA-KASSE.DK

– læg it til din bachelor
cand.it.
www.cand-it-vest.dk

STUDIERABAT ALLE DAGE
BioCity METROPOL
biocity.dk · Tlf. 70 13 12 11

SKAT FOR LIVET
- få styr på den via www.skat.dk
SKAT

humac

EN VERDEN AF VIDEN
AARHUS UNIVERSITETS BIBLIOTEKER

KLIK HER
Cia-kasse

KILROY education
UDDANNELSE I UDLANDET
Drømmer du om at tage et semester i udlandet, som en del af din danske uddannelse?
Med KILROY education til StudieMessen d. 12.-14. september og hør om dine muligheder for at studere i udlandet.
100% Kundetilfredshed

Stofa:
Vi er jo lige her

DM · Dansk Magisterforening

Studier i udlandet!
KULTUR STUDIER
tlf: +45 51 92 72 67
www.kulturstudier.dk

FOR DIN SUNDHED
TRØJBORG APOTEK
FORDENSKJOLDSGADE 30
8200 ÅRHUS N

Fonden VOXHALL
MØD OS PÅ MESSEN

Få råd til en SJOVERE STUDIETID
Se mere på pastaogketchup.dk
SPAREKASSEN KRONJYLLAND

Kom og besøg os på stand 4.
SATS

TEATER KATAPULT
...SLÅ AUTOPILOTEN FRA!
www.katapult.dk – snart på Godsbanen

KOMMUNIKATION & SPROG
WWW.KOMMUNIKATIONOGSPROG.DK

Vi ses på studiemessen
BORGERSERVICE OG BIBLIOTEKER
Kultur og Borgerservice
Århus Kommune

Akademikernes A-kasse

DELTAG I KONKURRENCEN OM:

1 Macbook Pro
2 billetter Aarhus-København
2 Weber Grill

Vind en MacBook Pro fra humac
Kig forbi vores studie stand og deltag i konkurrencen

LINIE 888
Vind 2 billetter
www.linie888.dk

Studenterrådet
ved Aarhus Universitet

Blinde får hjælp af sko

Det Frie Forskningsråds efterårsopslag 2011 er nu tilgængeligt på **fi.dk/dff**. Efterårsopslaget er sidste chance for at få del i de godt 1,1 milliarder kroner, som rådet uddeler til dansk forskning i 2011. Det er muligt at søge postdoc-stipendier, Sapere Aude: DFF-Ung Eliteforsker og mere inden for alle videnskabelige områder. Det Frie Forskningsråds sekretariat afholdt i midten af juni en række informationsmøder over hele landet for at informere om Det Frie Forskningsråds efterårsopslag 2011.

Danmarks Største Fredagsbar og Idrætsdag

Der er lagt op til en gigantisk sports- og festdag i Universitetsparken fredag den 9. september. Her inviterer Studenterrådet ved Aarhus Universitet og Aarhus Universitets-Sport alle studerende i Aarhus til Danmarks Største Fredagsbar og Idrætsdag. Alle studerende på Aarhus Universitet og byens øvrige videregående uddannelser er inviteret til at komme og feste sammen på kryds og tværs af uddannelser og årgange. I år vil der være musik i tre forskellige telte, og i det største telt spiller blandt andre "When Saints Go Machine" og "The Blue Van". Se det detaljerede program for dagen på hjemmesiden **storfredag.dk**

Foto: Roar Lava Paaske

Gjorde vi det virkelig frivilligt?

STUDIEDAGBOG Hvordan arrangerer man den største medicinske studenterkongres, der nogensinde er blevet afholdt på dansk jord? Det ved den aarhusianske medicinstuderende, Mads Dam, alt om.

MANDAG

Så skete det. Over to års planlægning for at stable 60-års-jubilæumskonferencen i International Federation of Medical Students' Associations på benene, og nu er 1000 studerende fra 92 lande samlet på ét sted i en atmosfære af forventning, glæde og spænding.

Temaet for dette års kongres i de medicinstuderendes verdensomspændende paraplyorganisation er "Health and the Future", og medlemmerne af de medicinstuderendes verdensomspændende paraplyorganisation vil bruge tiden i Danmark på at diskutere fremtidige sygdomsbilleder, fremtidige behandlingsmuligheder og ikke mindst etiske dilemmaer i alle dele af verden.

TIRSDAG

De delegerede er glade; vi frivillige får meget ros for, at det hele fungerer.

Funktionalitet, bevares, det er vel Danmark, men man mærker alligevel forskellene i mentalitet omkring punktlighed og tidsfornemmelse. Irriterer det mig, at åbningsceremonien i går startede en time for sent? Ja, når prominente gæster sidder og venter. Fornøjer det mig alligevel? Meget; sådant et internationalt forum er jo både præget, men også udfordret, af, at så mange kulturer samarbejder.

ONSDAG

Manner, jeg er træt. Tirsdag var lang med frivilligt arbejde fra 9-03. Nåh, op igen i dag klokken syv og i gang. Lærer man det ikke? Jeg skal jo stå safetyvagt igen i nat. Hvorfor gør jeg det? Fordi det er sjovt! Fordi jeg lærer meget af erfaringsudveksling med 1000 uddannelsesmæssigt ligestillede men kulturelt forskellige. Men jeg er godt nok træt. Gad vide, hvem der er kaffeansvarlig i dag!?

TORSDAG

Vi er nu så langt henne i ugen, at projektet bare kører helt på skinner. Dagens højdepunkt: middagslur med Johanne, min kæreste.

FREDAG

Jeg fik besøg af familien i dag, hvilket var et dejligt afbræk. Alligevel blev besøget kort, da opgaverne kaldte. Dagens højdepunkt: velfortjente is til de frivillige.

LØRDAG

Vågnede af en dundrende alarm, endnu en gang flere timer for tidligt, men denne gang sprang jeg ud af sengen. Der var lige en 60-årsfødselsdag i International Medical Cooperation Committee, som skulle fejres. IMCC er på trods af navnet en dansk forening og var hovedarrangør af ugens store internationale kongres og stedet, hvor vi alle sammen er frivillige med internationalt medicinsk studenterarbejde til daglig. 19.30 stod jeg med et par venner på den røde løber, gennemgik de sidste etiketter og blev tør i munden. 19.46 tog vi imod H.K.H. Kronprinsen. Meget imødekommende og professionel! Jubilæumsceremonien med tale fra 81-årige professor Erik Holst, som grundlagde vores forening i 1951, var underholdende. 21.44 – et minut før minutplanen dikterede – tog vi afsked med Kronprinsen. Aldrig har jeg brugt så lang tid på at skrive en forespørgsel, aldrig har jeg brugt så lang tid på at planlægge to timer. Men aftenen forløb bedre, end jeg havde turdet håbe.

SØNDAG

Tre timers søvn blev det til – langt over gennemsnittet i organisationskomitéen – før den stod på oprydning.

Det var hårdt, men det var en uge, som var det hele værd! ■

Rustne feriehjerner

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en idé til Frit en forsker, så send en mail til redaktionen på univers@au.dk

Af Lasse Emil Frost
lef@adm.au.dk

Spørgsmål:
Bliver vi dummere af at holde ferie?

Svar:
Niels Egelund, professor i pædagogik ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)

– Som udgangspunkt kan det ikke siges, at man bliver dummere af at holde ferie. Især ikke, hvis hjernen bliver brugt til noget fornuftigt. Min egen ferie i Firenze gjorde mig eksempelvis meget klogere på en del af Italiens historie.

Midt på sommeren fastslog en amerikansk undersøgelse ikke desto mindre, at "mennesker bliver dummere af at holde ferie". Sådan formulerede aviserne det i hvert fald. Men var det en avisand, endnu en af agurketidens overdrevne konklusioner på svagt underbyggede undersøgelser, eller er der rent faktisk noget om snakken?

Nu gik den nævnte undersøgelse ikke på dumhed eller intelligens generelt, men på de færdigheder og kompetencer, man erhverver sig i et uddannelsesforløb. De første grundsten til disse færdigheder lægges i børnehaven. Her begynder man så småt at lære om ord og tal og mængder gennem forskellige lege, der allerede fra første dag i folkeskolen gradvist bliver mere målrettede. Udviklingen fortsætter hele skoleforløbet igennem, og den vil for nogle fortsætte i gymnasiet, på universitetet og måske endda ende i en doktordisputats eller et professorat. Under hele dette forløb bygger man på denne måde gradvist mere viden på. Og det lader sig kun gøre gennem et målrettet arbejde med tingene.

Illustration: Louise Thrane Jensen

Hvad betyder det så, når skoleeleven eller den universitetsstuderende holder ferie fra forløbet?

Med mindre han eller hun arbejder målrettet med algebraen i ferien, og det gør nok de færreste, vil der ske en vis glemsel, som kan mærkes, når startskuddet til skoleåret lyder igen. Man kan sige, at der lige skal bankes noget rust af, inden hjernemaskineriet igen kører som før. Den gode nyhed er imidlertid, at sådan en kognitiv rustbehandling ikke nødvendigvis tager særligt længe.

Glemslen gælder ikke blot for de klassiske boglige færdigheder. Den eksisterer faktisk på alle områder, hos alle fra koncertpianisten til golfspilleren (hvis man i øvrigt kunne forestille sig, at de ville byde sig selv en ferie uden adgang til et flygel eller en golfbane), og der findes endda erhverv med fuldstændigt præcise regler for, hvor længe man må have været væk fra sin metier. Det er således forbudt for en trafikpilot at medbringe passagerer, hvis han eller hun ikke har haft tre landinger med luftfartøjstypen inden for 90 dage!

Så, nej, vi bliver ikke direkte dummere af at holde ferie. Men vores opøvede erhvervs- og uddannelseskompetencer er sandsynligvis lidt rustne, når vi efter en hel sommer i strandstolen sætter os tilbage på kontoret eller i auditoriet. ■

AU på Facebook

Aarhus Universitet er på Facebook. "Like" dit studiested, og gør opmærksom på, at du er startet på Aarhus Universitet. På siden får du nyheder om studieliv , tilbud om arrangementer for studerende og tips om studiejobs. Du kan også se videoer fra Aarhus Universitet, blandt andet portrætter af kendte, tidligere studerende. Siden er samtidig et oplagt sted at netværke -- du kan selv poste på væggen og nå rigtig mange studerende på en gang. Vi ses på Facebook!

Legatopslag

Aarhus Universitets Almene Studenterfond har en række legater til uddeling i efterårssemestret 2011. Støtte fra fonden ydes til fortsættelse eller afslutning af studier, herunder til studierejser samt studieophold ved udenlandske universiteter. Ansøgningsskema til legatet kan printes fra SU-kontorets hjemmeside på **studieguide.au.dk/su**. Alternativt kan skemaet fås ved henvendelse på SU-kontoret på Aarhus Universitet. Ansøgningen afleveres bilagt seneste årsopgørelse til SU-kontoret, Informationscentret Aarhus Universitet, Fredrik Nielsens Vej 5, 8000 Aarhus C senest torsdag den 15. september 2011 klokken 12:00.

Nyd friheden – den bliver aldrig større

STUDIELIV Studielivet vil præge dig for altid, og tiden på universitetet udgør nogle af de vigtigste år i dit liv, mener rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

Af Bjørg Tulinius
btu@adm.au.dk

I kan godt glæde jer!
Det er rektor Lauritz B. Holm-Nielsens umiddelbare melding til de knap 7.000 unge, der nu begynder på et studium ved Aarhus Universitet og dermed tager hul på en helt ny fase i deres liv.

– For mig at se er det en af de allerbedste perioder overhovedet. Du bliver aldrig mere fri, end du er i dine studieår. Mange flytter hjemmefra og skal i gang med at etablere sig for første gang, helt uden familiens indblanding. Samtidig møder du en masse nye mennesker, får hul på et nyt socialt liv, og verden ligger på en måde helt åben stadigvæk, siger han.

Fagligheden som vigtigt fundament

Selv mener Lauritz B. Holm-Nielsen, at noget af det bedste, han har fået med fra studieårene, er en dyb faglighed, som har givet ham en god ballast i alle de forskellige sammenhænge, han siden har været i. Den har også stimuleret en nysgerrighed i forhold til andre fag og en lyst til at gå på opdagelse i dem.

– Før var der bare ikke ret mange muligheder for at gå på tværs. Det er blandt andet noget af det, vi nu har lavet om på her på universitetet. Fremover kan de studerende i højere grad selv sammensætte deres uddannelse på tværs af tidligere skel. Men selvfølgelig først når de har den grundlæggende faglighed på plads, forklarer rektor.

> *Du bliver aldrig mere fri, end du er i dine studieår.*
>
> Lauritz B. Holm-Nielsen, rektor

Han studerede selv botanik, og selvom det er et meget lille studium, blev han hurtigt en del af en slags faglig familie, som siden har sikret ham et fagligt netværk med personlige kontakter over hele verden.

Og husk det sociale

At gå på universitetet er anderledes end at gå på gymnasiet eller HF, og rektor ved godt, at nogle kan føle sig ensomme og meget overladt til sig selv, når de begynder på universitetet.

– Det er rigtigt, at mange vil opleve en stor forskel. Og for nogle er det svært, at studiet også i høj grad er et selvstudium. Men studietiden er jo andet end forelæsninger og direkte undervisning. Man skal lære at studere. Og det hører også med at etablere læsegrupper og engagere sig i det øvrige sociale liv på campus, fredagsbarer og så videre, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Foto: Jesper Rais

Ifølge rektor Lauritz B. Holm-Nielsen er studietiden en af de allerbedste perioder overhovedet.

Og selvom det måske tager tid at vænne sig til alt det nye, så er der ifølge rektor al mulig grund til først og fremmest at være glad og nysgerrig.

– Når du først kommer ud i arbejdslivet, så er der slet ikke de frihedsgrader, som du har som studerende. Så lad din nysgerrighed føre dig til grænserne, og nyd det, så længe det varer! ■

Tutorer på teambuilding

STUDIELIV Før de tog imod de nye studerende, var tutorerne på statskundskab ude at klatre i træer og rappelle. Formålet med udfordringerne var at lære de statskyndige tutorer at arbejde sammen og agere som gruppe.

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

På statskundskab har man tradition for at gøre meget ud af rusforløbet. I år har uddannelsen af tutorerne været et område, der har fået ekstra fokus. Ifølge russekretærerne Asger Narud og Henrik Lundorff er meningen med uddannelsen at gøre tutorerne bevidste om, hvordan man fungerer som et team.

– Hvis man uddanner tutorerne i teambuilding, så vil de være langt bedre til at forstå, hvor deres kompetencer kan bruges. I de situationer vil de levere alt det, de formår. I andre situationer ved de, at de skal holde sig tilbage, fordi der er andre, der er langt bedre til at løse den givne problemstilling, siger Henrik Lundorff, der sammen med Asger Narud er ansvarlig for det nye uddannelsesforløb for tutorerne.

Teori og rappelling

I uddannelsen af tutorerne har der været inddraget både teoretiske og praktiske elementer. Først blev tutorerne indført i en masse teambuildingteori af en konsulent, og siden blev de kastet ud i træklatring og rappelling over en kløft.

– Vi har fået rigtig meget positiv respons fra tutorerne, især på de praktiske øvelser. Folk her på statskundskab er jo ikke vant til at rende rundt i en skov og få jord under neglene, men de har taget virkelig godt imod det. Det er meget vigtigt for os, at tutorerne får en god oplevelse ud af det her, siger Asger Narud.

Inspiration til kommende sekretærer

De to russekretærer fortsætter ikke i jobbet til næste år. De håber dog, at deres ideer vil leve videre hos de næste russekretærer.

Selvom rusarrangementerne ikke er slut endnu, kan russekretærerne allerede nu se, at det nye uddannelsesforløb har haft den tilsigtede effekt.

– I går havde vi et grillarrangement, hvor grillen ikke kørte hurtigt nok. Her var nogle af tutorerne hurtige til at gå ind og tage styring, mens andre naturligt faldt ind i rollen som hjælpere. Det er et eksempel på, at vores tutorer fungerer som en organisme, siger Henrik Lundorff. ■

Denmark's largest Friday Bar and Sports Day

Preparations are well underway for a huge day of sports and partying in the University Park on Friday 9 September. The Student Council at Aarhus University and the Aarhus University Sports Club are inviting every single student in Aarhus to come along and join in the fun at Denmark's largest Friday Bar and Sports Day. All the students at Aarhus University and other colleges of further education in the city are welcome to come to the party on the great day. This year there will be music in three different marquees, with the largest of the three featuring "When Saints Go Machine", "The Blue Van" and others. The full programme for the day can be seen on the homepage **storfredag.dk**

Concert in Dale's Café

On Friday 5 August there was a jazz concert in Dale's Café featuring the band "The Funky Butts". And the concert was a great success, says international coordinator Anne Langer. "The café was full and there were people sitting outside as well. The audience was a mixture of Danish and international students and staff – mostly PhD students – and the band was clapped off the stage at the end," she reports.

Remember to keep an eye on **phd.au.dk** for news of future events in the café.

Photo: International Centre

Relaxed, as a rule

DENMARK Before I came to Denmark, I thought of Danes as being laid-back. And indeed they are – as long as you don't break any rules.

By David Vranicar
dav@adm.au.dk

Denmark is a land of contradictions.

Contradictions aren't unique to Denmark. After all, the United States – Land of the Free, where "all men are created equal" – allowed slavery for nearly 100 years after its founding. And while the People's Republic of China does indeed have a lot of people, its 1.3 billion citizens don't have much of a say on a national level, complicating the notion that it is really the People's Republic.

Denmark has some quirks too. This does not make it a bad place. Indeed, as a foreigner myself, I would say that you've made a wise choice coming to school here. I came here last August to get a master's degree, and now that it's time to go I'm feeling the pangs of separation. So no doubt, Denmark's great. I'll miss it.

But if you've come here expecting to find a nation of calm, relaxed people, you're just as wrong as you are right.

Seriously laid-back

Danes have a reputation for being laid-back people, and that reputation is not undeserved. For example, by 14:00 each Friday afternoon, a section of nearly every university faculty will have been shut down and turned into a bar, the notorious (here at least) "Friday Bars". And don't be the least bit surprised to see professors drinking right alongside their students.

When it's nice outside people will be playing music, lounging by the lake and kicking around footballs. And when it's not nice candles will be glowing everywhere to help you forget about the cold and rain. (Should the candles not be enough, there will be more than enough booze to make things even brighter.)

You'll hear it more times than you care to – maybe you already have – but Danes are hygge. This is their word, largely untranslatable, that essentially means cozy and calm and relaxed. Danes take it seriously – that is, they take the art of not being too serious very seriously.

When Denmark's Crown Prince, Frederik, came to Aarhus University to christen the new International Centre last February, he couldn't help but sense the good vibes permeating throughout the building.

"I think I can already feel the special word that Danes are proud of and famous for," he said. "It's called hygge."

By all accounts, Frederik himself is a hygge dude. Indeed, Denmark's hygge nature comes from the top.

Ruled by rules

But hygge as they may be, Danes aren't always happy-go-lucky. The only thing they might value as much as hygge are rules, which are respected around here like Catholicism in the Vatican.

Look no further than the streets: Danes' reverence for traffic laws is unyielding.

Chances are you will never see a Dane jaywalk (cross the street out of turn). Even if there is no traffic, even if it's pouring rain, even if the person is late (which they probably wouldn't be, but that's another story). Even if there is no reason whatsoever: Danes. Don't. Jaywalk. And if they get tempted, the 500 kroner fine for doing so might persuade them to reconsider.

This militancy about traffic etiquette extends to the bike paths as well. The day I got my bike, I headed downtown to cruise the streets and get a feel for the place. (I studied abroad in Holland a few years back, so it's not as though I was a biking virgin.)

Photo: Lars Kruse

Danes' reverence for traffic laws is unyielding. Chances are you will never see a Dane jaywalk

I came to a green light and decided to make a right turn. There were some people preparing to cross the street where I wanted to turn, but I could easily bike past them without causing any harm.

So I did just that – I made a big, wide turn to avoid the walkers. As I did this, an old man reached out and punched me in the arm. He hit me! For making a right turn on a green light!

He proceeded to yell at me in Danish, and I proceeded to get away as fast as I could. Or at least as fast as I could without upsetting any more pedestrians.

Don't get me wrong

For my job with the newspaper, I once asked a professor of cultural studies if I could interview him about some of Denmark's personality quirks. He replied in a huff.

"I have found that such observations are usually false," he said with arrogance. "That sort of stereotyping only serves to perpetuate misconceptions and encourage prejudice."

I couldn't tell you why a professor of cultural studies refused to acknowledge cultural differences. That's like a physicist refusing to acknowledge gravity. But his point (apparently) was that discussing these stereotypes will separate Danes and non-Danes, turning mundane observations into divisive reality.

I disagree. I think it's foolish to pretend that every culture is the same, or that talking about cultural quirks somehow fosters discrimination.

Indeed, Danes' quirks abound. They are a people who will lounge by candlelight for hours basking in the warm glow of hygge, or spend an entire day by the lake with nothing but friends and a 12-pack. But break one of their sacred traffic laws, and you might get hit for it.

There are more quirks, of course. I could have written this column about Danes' obsession with punctuality, or their stunning drinking habits, or their proudly progressive politics that, for some reason, don't apply to immigration.

Don't listen to Mr. Snooty Professor; don't interpret these as gripes about Denmark. By and large, Danes are great. They are nice and kind and easy to get along with (and, importantly, easy to look at). But that doesn't mean they are without contradictions. That doesn't mean they can't be a little uptight while also being relaxed. ■

David Vranicar, the former International Reporter for UNIvers, compiled an online welcome guide full of things he wish they had told him during welcome week. Check out ***au.dk/en/univers*** *for videos, facts and links about everything from the goofiness of the language to the Danes' exceptional alcohol consumption.*

AARHUS UNIVERSITET

”Jeg er omringet af pensionister her i opgangen ...”

Læs hvordan de studerende bor på side 12-13

UNIvers

STUDENTER SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FRIT EN FORSKER ■ TEMA: STUDIESTART ■ VELKOMST FRA REKTOR ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Jesper Rais

STUDIESTART

Se billeder fra rusugen, og læs, hvordan du tøjler præstationsangsten.

> SIDE 14-15

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER

NEWS IN ENGLISH

DANES ARE A CONTRADICTORY PEOPLE, WHO LIKE HYGGE ON THE ONE HAND, AND SLAP YOU IN TRAFFIC WITH THE OTHER.

READ MORE > PAGE 19

PRÆSTATIONSANGST

SKAL MAN VIE ALLE SINE VÅGNE TIMER TIL STUDIERNE? NEJ, SVARER TRE ERFARNE STUDERENDE.

LÆS MERE > SIDE 14-15

HER BOR VI

HVORFOR VIL NOGEN DOG BO I CAMPINGVOGN, OG HVAD ER DET FEDE VED AT BO PÅ KOLLEGIUM?

LÆS MERE > SIDE 14

STUDIESTART

OGSÅ ESTIMEREDE PROFESSORER HAR VÆRET NERVØSE RUSSERE PÅ VEJ TIL FØRSTE STUDIEDAG.

LÆS TEMA > SIDE 10-11